

KULTURHISTORISK
MUSEUM
UNIVERSITETET I OSLO
FORNMINNESEKSJONEN
Postboks 6762,
St. Olavs Plass
0130 Oslo

RAPPORT

ARKEOLOGISK UTGRAVNING

**Dyrkningsspor, en tjæremile, en
grop med skjørbrent stein,
kokegroper, spor etter
håndverksproduksjon,
kulturlagrester og groper og
grøfter med ukjent funksjon.**

**BJØRNSTAD NORDRE,
2048/1,2
SARPSBORG KOMMUNE,
ØSTFOLD**

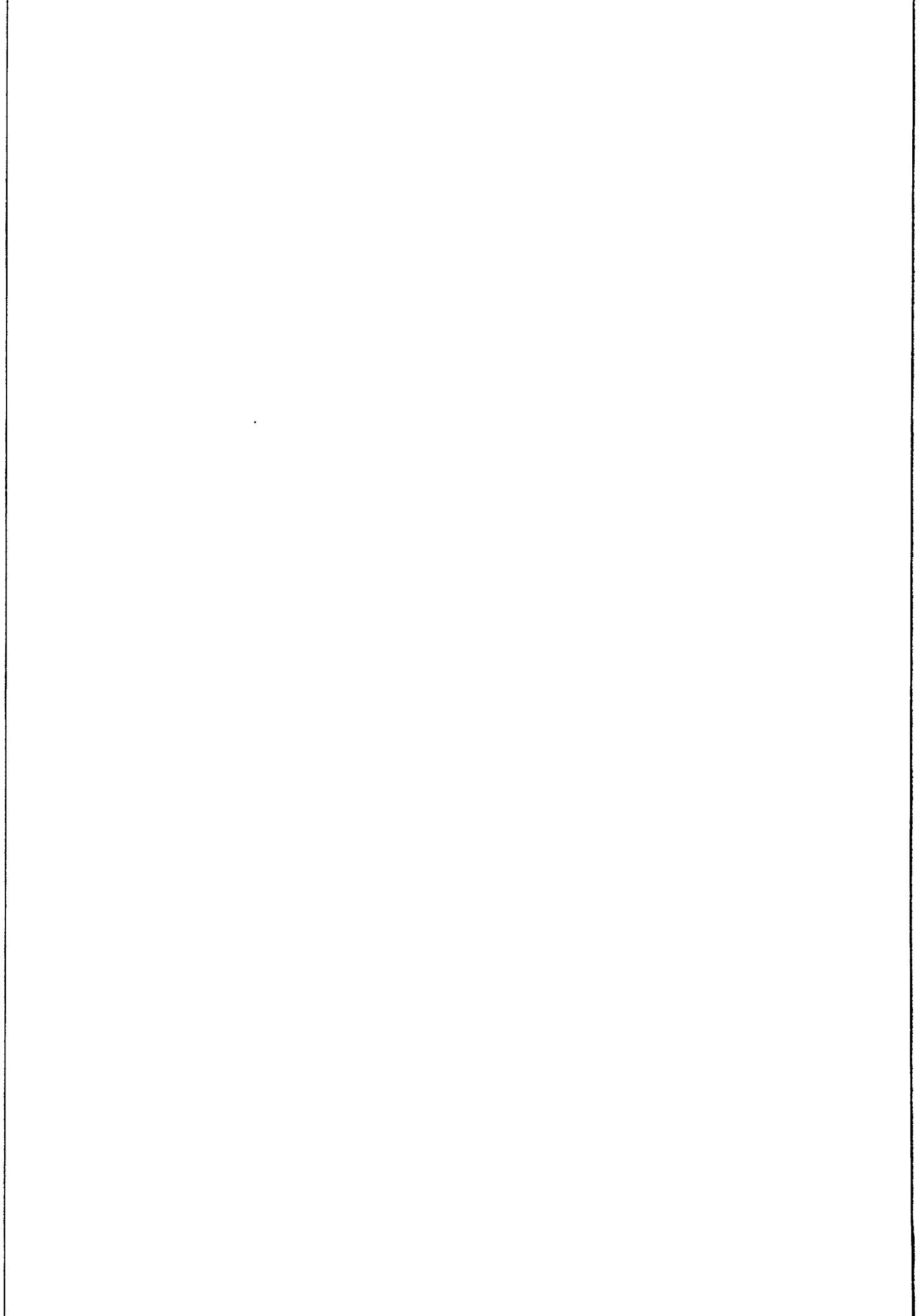
Lokalitet 9 og 10

Undersøkt i 2005

FELTLEDER:
Line Grindkåsa

Oslo 2006

**KULTURHISTORISK
MUSEUM
UNIVERSITETET
I OSLO**

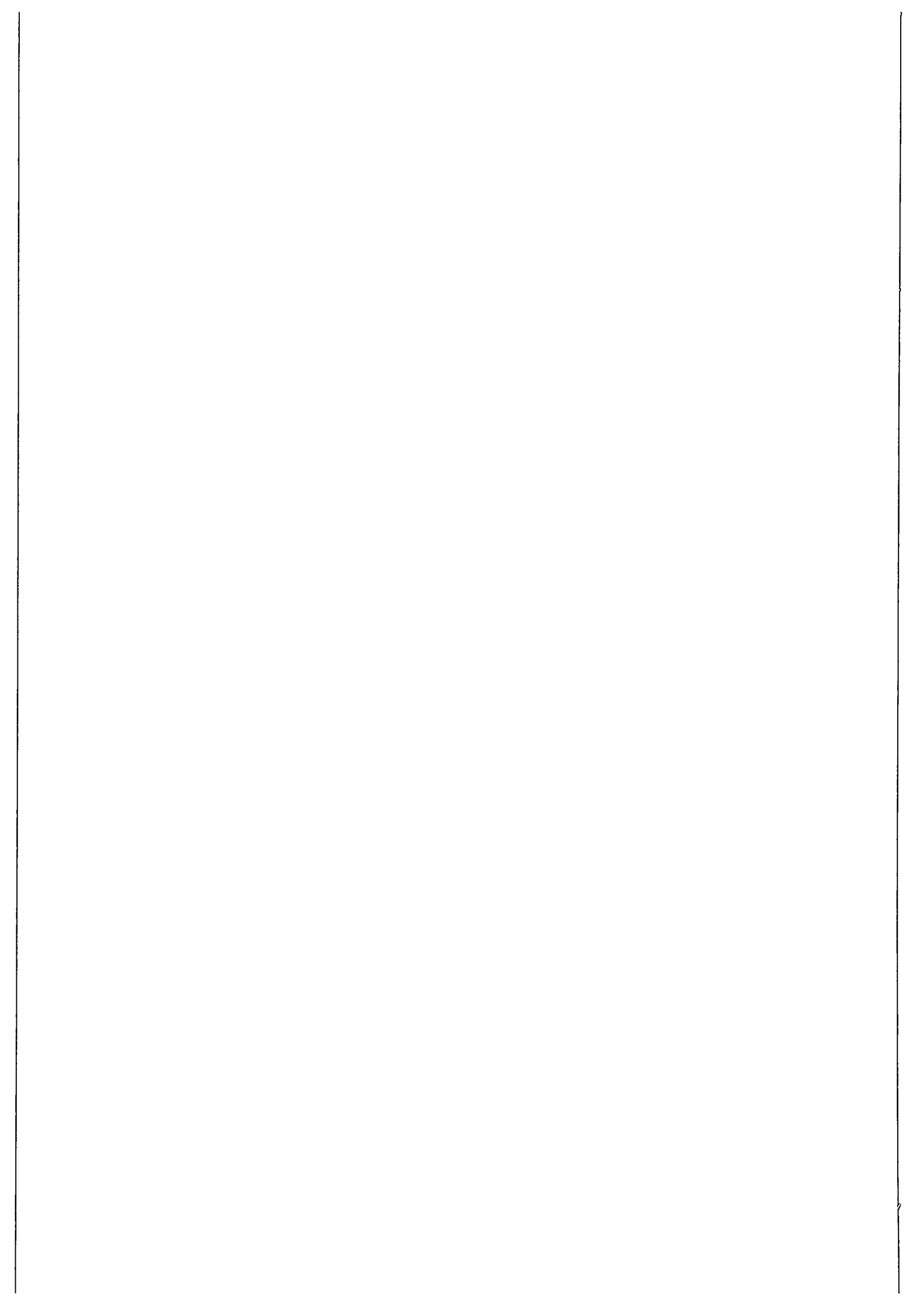
Gårds-/ bruksnavn Bjørnstad nordre	G.nr./ b.nr. 2048/1,2
Kommune Sarpsborg kommune	Fylke Østfold
Saksnavn E6-prosjektet Østfold, lokalitet 9 og 10.	Kulturminnetype Dyrkningsspor, en tjæremile, en grop med skjørbrent stein, kokegroper, spor etter håndverksproduksjon, kulturlagrester og groper og grøfter med ukjent funksjon.
Saksnummer (arkivnr. Kulturhistorisk museum) 05/1396 (02/12100, 03/974)	Tiltakskode/ prosjektkode 765033/200414
Eier/ bruker, adresse Statens vegvesen	Tiltakshaver Statens vegvesen, region øst.
Tidsrom for utgraving 31.5.-7.7.2005	M 711-kart/ UTM-koordinater/ Kartdatum
ØK-kart CQ 031-5-4, CR 031-5-3	ØK-koordinater Lokalitet 9: N 144951, Ø 19143 Lokalitet 10: N 144926, Ø 19179
A-nr. 2005/103, 2005/104	C-nr. C.54973, C.54974
ID-nr (Askeladden) Lokalitet 9: 100045, 52383 Lokalitet 10: 100047	Negativnr. (Kulturhistorisk museum) Cf.29835-29858
Rapport ved: Line Grindkåsa	Dato: 16.01.2006
Saksbehandler: Gro Anita Bårdseth	Prosjektleder: Gro Anita Bårdseth

SAMMENDRAG:

Sommeren 2005 ble det i regi av E6-prosjektet undersøkt to lokaliteter på Bjørnstad utenfor Sarpsborg. Under fylkeskommunens registrering ble lokalitet 9 og 10 registrert på to jorder som lå inntil hverandre. Under utgravningen ble imidlertid de to lokalitetene åpnet som et sammenhengende felt, og resultatene fra utgravningen presenteres derfor samlet.

Under utgravningen ble det påvist spor etter aktiviteter gjennom et tidsrom som strekker seg over nesten 4000 år. Fra forhistorisk tid ble det registrert spor etter dyrkning, en grop med skjørbrent stein som kan være spor etter en form for tørke, muligens for korn, eller en badstue, kokegroper, groper og grøfter med ukjent funksjon og kulturlagrester. Det ble også registrert spor etter et en eller annen form for håndverksproduksjon i form av et ildsted, et lag med brent leire samt flere andre lag, og to stolpehull. Per dags dato foreligger resultater av ¹⁴C-dateringer som viser at det trolig ble dyrket korn i området i yngre steinalder. Dateringsresultater viser også at sporene etter håndverksproduksjon kan stamme fra yngre romertid, mens kokegroper ble anlagt fra sent i førromersk jernalder til tidlig i folkevandringstid. Fra middelalder og nyere tid ble det registrert spor etter en sledevei og en hesteskoformet grøft med ukjent funksjon.

I tillegg ble det undersøkt en tjæremile med en noe uvanlig form. Det foreligger i skrivende stund ingen dateringer fra denne, men den kan muligens stamme fra vikingtid eller tidlig middelalder. Det ble ikke registrert spor etter bygninger på det undersøkte området, men både dyrkningsporene og spor etter håndverksaktiviteter viser at området i hvert fall i perioder i forhistorien har vært en del av et innmarksområde.

Innhold

1. BAKGRUNN FOR UNDERSØKELSEN	3
2. DELTAGERE TIDSRUM	3
3. LANDSKAP OG KULTURMILJØ	4
4. UTGRAVNINGEN	7
4.1 PROBLEMSTILLINGER OG PRIORITERINGER.....	7
4.2 UTGRAVNINGSMETODE	7
4.3 DOKUMENTASJON	8
4.4 NATURVITENSKAPELIGE PRØVER	8
4.5 FUNN.....	9
4.6 UTGRAVNINGENS FORLØP	9
4.7 KILDEKRITISKE FORHOLD	9
5. RESULTATER OG TOLKNINGER.....	10
5.1 OVERSIKT OVER STRUKTURER OG DERES TOLKETE FUNKSJON.....	10
5.2 SPOR ETTER ÅKER OG DYRKNING	15
5.3 EN TJÆREMILE	16
5.4 EN GROP MED SKJØRBRENT STEIN	18
5.5 KOKEGROPER.....	19
5.6 SPOR ETTER HÅNDVERKSPRODUKSJON.....	19
5.7 GROPER OG GRØFTER MED UKJENT FUNKSJON OG RESTER AV KULTURLAG.....	21
5.8 EN GRØFT OG ET STOLPEHULL MED STEINSKONING	25
5.9 ET ROTVELT, NEDGRAVNINGER MED UKJENT FUNKSJON OG KERAMIKKSKÅR	25
5.10 EN SLEDEVEI	26
5.11 EN HESTESKOFORMET GRØFT	26
5.12 ET BEKKEFAR.....	28
6. KONKLUSJON.....	29
LITTERATUR.....	31
7. VEDLEGG	33
7.1 TILVEKSTTEKST	33
7.1.1 C54973	33
7.1.2 C54974	33
7.2 STRUKTURLISTE.....	33
7.2.1 Lokalitet 9.....	33
7.2.2 Lokalitet 10.....	33
7.3 FUNNLISTE	33
7.3.1 Lokalitet 9.....	33
7.3.2 Lokalitet 10.....	33
7.4 PRØVELISTE	33
7.4.1 Lokalitet 9.....	33
7.4.2 Lokalitet 10.....	33
7.5 DATERINGSLISTE.....	33
7.5.1 Lokalitet 9.....	33
7.5.2 Lokalitet 10.....	33
7.6 TEGNINGSLISTE.....	33
7.6.1 Lokalitet 9.....	33
7.7 FOTOLISTE	33

Tabeller:

Tabell 1 Oversikt over ansatte og tidsforbruk på lokalitet 9 og 10.	4
Tabell 2 Oversikt over automatisk fredede kulturminner i nærområdet til lokalitet 9 og 10.....	5

Bilder:

Bilde 1 Oversikt over lokalitet 9 og 10 og omkringliggende landskap.	6
Bilde 2 Oversiktbilde over lokalitet 9. Bildet er tatt mot nordvest.	11
Bilde 3 Oversiktbilde over lokalitet 10. Bildet er tatt mot sørøst.	11
Bilde 4 Oversikt over lokalitet 9 og 10 med alle registrerte strukturer.	12
Bilde 5 Oversikt over strukturer og deres tolkede funksjon på lokalitet 10 (ikke alle registrerte strukturer er med).	13
Bilde 6 Oversikt over strukturer og deres tolkede funksjon på lokalitet 9 (ikke alle registrerte strukturer er med).	14
Bilde 7 Bilde av profil i dyrkningslaget S-12013. Brungrått lag helt øverst er bunnen av moderne dyrkningslag.	15
Bilde 8 Tjæremilen før fyllaget i flaten ble fjernet til venstre, og etter at det ble fjernet til høyre.	16
Bilde 9 To bilder som viser tjæremilen under utgravning. Øverst profil etter snitting, og nederst detaljbilde av trakten som lå sentralt i nedgravningen etter fjerning av trekullaget i toppen.	17
Bilde 10 Produksjonsgroper for tjære fra det 9.-11. århundre fra Tsjekkia. Etter Bialeková 1997.	17
Bilde 11 Bilder av S-11034. Øverst til venstre vises S-11034 i plan før utgravning, mens den øverst til venstre vises i plan etter snitting. Nederst vises to profilbilder fra strukturen. ...	18
Bilde 12 Oversikt over hovedområdene i S-11056 tolket som spor etter en form for håndverksproduksjon.	20
Bilde 13 Stolpehullene kalt lag 11 og 12 etter utgravning. Skoningsstein fra nedgravningene ligger øverst i bildet som er tatt mot nord.	21
Bilde 14 Bildet av gropen S-12000 i plan og profil.	22
Bilde 15 Ubrente tenner fra en hest funnet i grøften S-11322.	24
Bilde 16 Oversiktbilde over hesteskoformet grøft kalt S-11023. Bildet er tatt mot sørsørvest.	27
Bilde 17 Oversiktbilde over bekkefar S-11235. Bildet er tatt mot sørsørøst.	28

RAPPORT FRA ARKEOLOGISK UTGRAVNING

BJØRNSTAD NORDRE 2048/1, 2

SARPSBORG KOMMUNE, ØSTFOLD

FORFATTER: LINE GRINDKÅSA

1. BAKGRUNN FOR UNDERSØKELSEN

I forbindelse med Storingsvedtak (St.prp. nr. 26, 1999-2000) om utvidelse av E6 gjennom Østfold fra to til firefelts motorvei, utførte Østfold fylkeskommune på oppdrag av Staten vegvesen en arkeologisk registrering innenfor planområdet i 2002 (Vikshåland 2003a, 2003b).

I løpet av registreringene ble det påvist 57 lokaliteter med automatisk fredete kulturminner hvorav en stor del ville bli direkte berørt av breddeutvidelsen. De påfølgende arkeologiske undersøkelsene av de påviste kulturminnene ble av Universitetets kulturhistoriske museer (UKM)¹ organisert under et prosjekt; *E6-prosjektet Østfold*. Prosjektet har en planlagt tidsramme fra 1. mai 2003 til 31. desember 2006 (jfr. Bårdseth 2004).

På Bjørnstad nordre 2048/1, 2 ble det ved maskinell sjakting påvist forhistoriske bosetningsspor i form av syv kulturlagsområder, tre veggriller hvorav to parallelle, stolpehull, ildsteder og lignende på to jorder som lå inntil hverandre. I et av kulturlagsområdene ble det registrert tre strukturer som minnet om kokegroper, men det kunne ikke utelukkes at de var branngraver (jfr. Vikshåland 2003b). Områdene med bosetningsspor ble kalt lokalitet 9 og 10. Under utgravningen ble imidlertid de to lokalitetene åpnet som et sammenhengende felt, og resultatene fra utgravningen presenteres derfor samlet.

2. DELTAGERE TIDSRUM

Den arkeologiske undersøkelsen på lokalitet 9 og 10 fant sted i perioden 31.5.-7.7.2005. Deltager var:

¹ Universitetets kulturhistoriske museum skiftet høsten 2004 navn til Kulturhistorisk museum (KHM).

Tabell 1 Oversikt over ansatte og tidsforbruk på lokalitet 9 og 10.

NAVN	STILLING	PERIODE	DAGSVERK
Line Grindkåsa	Feltleder I	30.5.-7.7.	29
Hilde Fyllingen	Feltleder II	30.5.-17.6., 21.6.-5.7.	28
Axel Mjærum	Feltassistent/feltleder II	30.5.-2.6., 7.6.-10.6., 15.6.-17.6., 28.6.-7.7.	18
Silje Evjenth Bentsen	Feltassistent	4.7.- 5.7.	2
Christine Haakstad	Feltassistent	27.6.-5.7.	8
Bjørn Christian Edvardsen	Feltassistent	30.5.-10.6., 16.6., 27.6.- 28.6.	16
TOTALT			101
Tom Ridderseth	Gravmaskinfører, Brødrene Grimsrud AS	30.5.-6.6.	5 1/2
Bjørn Eivind Thorsen	Dumperfører, Brødrene Grimsrud AS	30.5.	1
TOTALT			107 1/2

Arbeidskraft ble i utgravningsperioden overført fra dokumentasjonsarbeid på lokalitetene til flottering av makrofossilprøver og innmåling, og det ble brukt noe over 2 dagsverk på å maskinelt flateavdekke lokalitet 11. I tillegg ble det i omkring 4 dager jobbet samtidig på lokalitetene 9/10 og 11 (jf. Grindkåsa 2006b). Dette medførte at feltleder fordelte arbeidsdagene mellom lokalitetene, og dette kommer ikke frem i tabellen over.

Ikke medregnet arbeid utført av gravemaskin- og dumperfører og innmålingspersonale ble det til sammen brukt 20 ukeverk og 1 dagsverk på å dokumentere lokalitet 9 og 10.

3. LANDSKAP OG KULTURMILJØ

Det undersøkte området lå på Bjørnstad bare få kilometer nordvest for Sarpsborg, nærmere bestemt på Bjørnstad nordre 2048/1,2, omkring 51-53 meter over havet. Området er en del av et større slettelandskap som er sterkt preget av moderne jordbruksvirksomhet. Mot nord og øst ligger det flere innsjøer; Vestvannet drøye 550 meter mot nordøst og Tunevannet drøye 1200 meter mot øst. I nord løper Vestvannet sammen med Glomma.

Slettelandskapet ligger på Raet som strekker seg gjennom Østfold. På Raet er det i dag en stor tetthet av spor etter aktiviteter i forhistorisk tid, og i området rundt lokalitet 9 og 10 er det særlig spor etter aktiviteter fra jernalder. Lokalitet 9 lå delvis innenfor et gravfelt hvor det er registrert spor etter ca. 25 gravhauger ved flyfotografering (ID 52383). 700-800 meter mot nordvest ligger 2 gravfelt (ID29236, ID39247) som opprinnelig har vært sammenhengende. Her er det 1 steinsetting og 35 gravhauger hvorav 5 langhauger. Over gravfeltet er det også spor etter en hulvei (ID79109) som kan følges i en lengde på 100 meter mot sørvest til den skjæres av E6. På den motsatte siden av E6 fortsetter hulveien (lokalt kalt Vikingeveien) som 2 parallelle spor, her mer SSV-NNØ-orientert. Denne delen av hulveien ble arkeologisk undersøkt av E6-prosjektet sesongen 2005 (Bye Johansen 2005 a, b). I motsatt retning har hulveien sannsynligvis gått i retning Vestvannet hvor i det ifølge Askeladden tidligere fantes flere tilsvarende spor i terrenget. I tidligere tider har naturlig ferdsel vinterstid fra Skiptvedt nordover gjennom Tune blant annet gått over isen på Vestvannet. Det var da vanlig å komme på land i en vik som ligger omkring 700 meter nord for lokalitet 9 og 10. Omkring 400-450 meter til nordvest ligger det ytterligere et gravfelt (ID13424) bestående av innpå 10 slettede hauger registrert som vegetasjonsmerker ved flyfotografering. Drøye 700 meter mot nordnordøst ligger 3 gravhauger (ID19693) på en halvøy ut i Vestvannet, mens det drøye 1100 meter mot

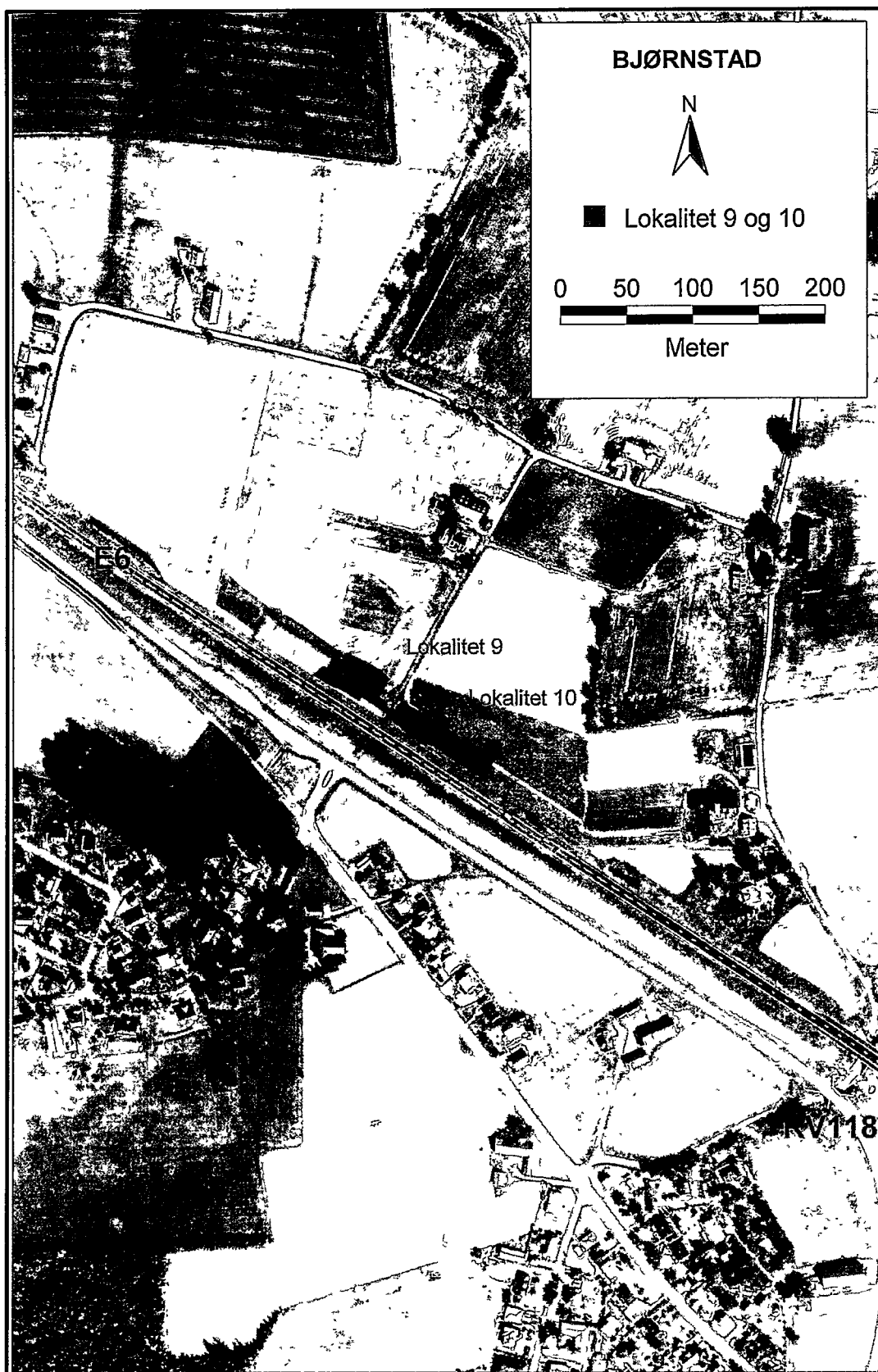
sørøst ligger et større gravfelt (ID 9900) med 1 steinsetning og 55 gravhauger, hvorav 2-3 er langhauger. I tillegg finnes det opplysninger om 3 fjernede gravhauger, mens flyfoto viser spor etter ytterligere 11 hauger. Omkring 400 meter mot sørsørøst er det spor etter 3 gravhauger (ID3626, ID52381, ID81302), 80 meter mot sørsørøst har det ligget en gravhaug (ID52382) og omkring 200 meter mot sørsørøst er det ved flyfotografering registrert spor etter 2-3 gravhauger (ID81303). 240 meter mot sørvest ligger et gravfelt (ID62736) som har bestått av 8 gravhauger.

I tillegg til disse er det de seneste årene foretatt flere arkeologiske utgravninger i området på og rundt Bjørnstad. Sommeren 2000 ble det dokumentert kokegroper, ildsteder, kullgroper, stolpehull, groper med ukjent funksjon, funnrike flatmarksgraver og fotgrøfter fra gravhauger under en utgravning bare omkring 100 meter sør for lokalitet 9 og 10 (Gjesvold 2000). Samme år avdekket en undersøkelse drøye 600 meter mot sørøst spor etter stor aktivitet i (eldre) jernalder. Det ble registrert 18 ildsteder samt 188 strukturer hvis funksjon ikke kunne bestemmes (Gjerpe 2000). Sommeren 2004 ble en flatmarksgrav fra 800-tallet undersøkt på Kalnes, omkring 1,5 kilometer mot nordnordvest. Graven inneholdt et sverd, en skjoldbule, en kniv og to små nagler (Gustafsen 2004). Samme sommer ble det også foretatt en arkeologisk utgravning 450 meter mot sørsørøst som viste aktivitet i området mellom yngre steinalder og eldre jernalder (Eggen 2004). I regi av E6-prosjektet ble 3 lokaliteter i tillegg til lokalitet 9 og 10 arkeologisk undersøkt på Bjørnstad sesongen 2005. På disse ble det blant annet registrert spor etter to treskipede langhus, dyrkningslag, kokegroper og en fotgrøft, og funnet blant annet keramikkskår og flintartefakter. Funnene viste spor etter aktiviteter fra steinalder til middelalder (og også nyere tid) (Grindkåsa 2006 a, b).

I tillegg til arkeologiske utgravninger er det ved registrering påvist bosetningsspor i et område omkring 300 meter mot sørsørvest (ID77418). I det samme området er det funnet 3 flintsigder (C.28961 a-c), og en del avfallsflint.

Tabell 2 Oversikt over automatisk fredede kulturminner i nærområdet til lokalitet 9 og 10.

ID ASKELADDEN	TYPE	DATERING
52383	Ca 25 spor av slettede gravhauger	Jernalder
13424	Innpå 10 spor av slettede gravhauger	Jernalder
29236	Gravfelt med minst 16 gravhauger	Jernalder
39247	Gravfelt med minst 19 gravhauger, en rund steinsetning og en hulvei	Jernalder
79109	Hulvei	Jernalder
13424	Innpå 10 spor av slettede gravhauger. Registrert gjennom flyfotografering.	Jernalder
19693	2 gravhaug	Jernalder
9900	Gravfelt bestående av 1 steinsetning og 55 gravhauger, hvorav 2-3 er langhauger. I tillegg finnes opplysninger om 3 fjernede gravhauger, mens flyfoto viser spor etter ytterligere 11 hauger.	Jernalder
3626	Lokalisering av utplanert gravhaug.	Jernalder
52381	Rest av gravhaug. Ved undersøkelsen i 1973 ble det funnet brannflak med benfragment	Jernalder
81302	Gravhaug kjent gjennom skriftlige kilder. Trolig fjernet i forbindelse med husbygging.	Jernalder
52382	Gravhaug (C20798a-f).	Jernalder
81301	Gravfelt med spor etter 2-3 gravhauger. Registrert ved flyfotografering.	Jernalder
62736	Gravfelt med 8 gravhauger.	Jernalder

Bilde 1 Oversikt over lokalitet 9 og 10 og omkringliggende landskap.

4. UTGRAVNINGEN

4.1 PROBLEMSTILLINGER OG PRIORITERINGER

Under fylkeskommunens registrering ble det på lokalitet 9 og 10 påvist stolpehull, mulige veggriller og kulturlag. I tillegg ble det påvist to strukturer som minnet om kokegropet, men det kunne ikke utelukkes at det dreide seg om branngraver. Følgende problemstillinger var sentrale for utgravningen av lokalitetene (jf. Bårdseth 2004):

- Lokalitetene ligger sentralt på Bjørnstad i Sarpsborg kommune, i et område med stor konsentrasjon av graver og bosetningsspor fra hele forhistorien, dog med vekt på jernalderen (500 f.Kr.-1033 e.Kr.). E6-prosjektet skal undersøke hele seks lokaliteter (lokalitet 9, 10, 11, 12 og 44), og to hulveisystemer (lokalitet 42 og 43) i dette området. Lokalitetene som prosjektet skal undersøke, sammen med tidligere undersøkelser i området, vil bli gjenstand for en overordnet vurdering både i felt og ved bearbeiding av resultatene. Et overordnet mål for undersøkelsene vil derfor være å avklare aktivitetene på lokalitetene i forhold til kulturmiljøet de er en del av.
- De mulige veggrillene og stolpehullene kan representere hustomter. Det må avklares om dette er tilfellet, og hvordan disse eventuelt kan plasseres i tid.
- Er kulturlagene og de kokegropene del av gravstruktur, eller kan de relateres til bosetningsaktivitet?
- Lokalitet 9 ligger innenfor et større gravfelt (ID 52383). Er kulturlagene del av gravfeltet eller kan de relateres til bosetningsaktiviteten som er påvist under registreringen?
- Kan konstruksjosspor i tilknytning til hus settes i sammenheng med gravstruktur?
- Hvordan er den interne organiseringen mellom boplass og eventuelle graver, i tid og rom?
- Kan det påvises en tidmessig og funksjonell sammenheng mellom bosetningsspor på lokalitet 9 og 10?
- Kan det påvises gjenstander fra overpløyde graver eller fra boplassen i matjordlaget?

4.2 UTGRAVNINGSMETODE

Undersøkelsen fant sted i dyrket mark, og metoden var maskinell flateavdekking. Ved bruk av denne metoden fjernes store mengder omrotet masse ved hjelp av en gravemaskin med en bred og flat skuffe, og spor etter menneskelige aktiviteter i undergrunnen avdekkes.

Metoden er mindre egnet for å avdekke enkeltgjenstander, og for å finne eventuelle metallgjenstander ble lokaliteten undersøkt ved hjelp av metalldetektor både før den maskinelle avdekkingen tok til, underveis og etter at den var ferdig. Det ble ikke gjort noen funn.

I løpet av drøye 5 dager ble til sammen 2890 m² avdekket. To personer fulgte gravemaskinen og renset undergrunnen ved hjelp av krafse etter hvert som den ble avdekket.

Alle avdekkede strukturer (S) ble merket med spiker, og ble på lokalitet 9 nummerert fortløpende fra S-11000 oppover, og på lokalitet 10 fra S-12000 og oppover.

Nordnordøst på lokalitet 9 lå det en struktur kalt S-11056 som i plan hadde en noe ujevn rektangulær form (jfr. pkt. 5.6). Tolkning av funksjon i flaten var vanskelig, men den lå innenfor et tidligere registrert gravfelt (ID 52383), og det kunne ikke utelukkes at strukturen var en flatmarksgrav. Under undersøkelse ved hjelp av metalldetektor ble det registrert et utslag på omkring 1 meters lengde sentralt i strukturen. Utslaget er typisk for sverd, og syntes å styrke flatmarksgravtolkningen.

Strukturen ble dokumentert ved gravemetoden single-context samtidig som alle lag ble digitalt målt inn for 3-dimensjonal modellering. Det ble også tatt bilder for å legge til texture på alle lag slik at de ville fremstå med farger og fyllmasser i modellen. Bildene ble tatt direkte ovenfra i en lift, og alltid fra samme punkt. Svakheten ved denne metoden viste seg å være at værforhold vanskelig kan kontrolleres, og at lyssetningen på de enkelte bilder varierte.

Dessverre viste det seg at metalldetektorutslaget var borte etter at et lag med brent leire var fjernet, og metalldetektoren rett og slett hadde slått ut på den brente leiren. Dette, samt videre arbeid med strukturen, viste at den ikke var en flatmarksgrav, men spor etter en eller annen form for håndverksproduksjon som innebar bruk av varme. Av denne grunn ble det i ettertid bestemt å ikke fullføre arbeidet med den 3-dimensjonale modelleringen av strukturen.

4.3 DOKUMENTASJON

Det ble registrert til sammen 376 strukturer på lokalitetene. Av disse ble 175 dokumentert i plan og profil ved tegning i målestokk 1:20, og ved fotografering. De øvrige ble beskrevet i flaten, samtidig som mulig funksjon ble vurdert.

Det ble tatt oversiktsbilder av lokalitetene før utgravningen startet, og underveis i undersøkelsen.

Beskrivelse og tolkning av alle strukturer og en oversikt over fotodokumentasjon er skrevet inn i Dokumentasjonsdatabasen for E6-prosjektet (se vedlegg).

Felt og strukturer ble digitalt kartfestet ved hjelp av totalstasjon (Leica TCA 1103 og TCA 1203). I tillegg kom innmåling av grøfter fra moderne tid, og enkelte steiner. For nærmere informasjon om dette arbeidet, se prosjektets årsrapport (Bårdseth 2006).

4.4 NATURVITENSKAPELIGE PRØVER

Det ble tatt 153 makrofossilprøver (MF), 11 kullprøver (KP), 6 jordprøver (JP), 16 prøver til fosfatkartering (FP), 10 pollenprøver (PP) og 4 jordmikromorfologiprøver (MM) fra strukturer og undergrunn. Disse ble nummerert fortløpende med følgende nummerserier:

LOKALITET 9:

- MF 11 000-11 108
- KP 11 000-11 009
- JP 11 000-11 005
- FP 11 000-11 015

LOKALITET 10:

- MF 12 000-12 043
- KP 12 000
- JP 12 000-12006
- MM 12 000-12 003
- PP 12 000-12 009

Et utvalg av innsamlede makrofossilprøver er flottert og sendt til analyse. Øvrige makrofossilprøver er kassert.

Alle prøver er skrevet inn i Dokumentasjonsdatabasen for E6-prosjektet og/eller i Oldsaksamlingens gjenstandsdatabase (se vedlegg).

4.5 FUNN

I løpet av utgravningen ble det funnet keramikkskår, brente bein, ubrente tenner og to avslag av flint. Alle funn (F) ble nummerert fortløpende fra F11000 på lokalitet 9, og fra F12000 på lokalitet 10. Gjenstandene er skrevet inn i Oldsaksamlingens gjenstandsdatabase (se vedlegg).

4.6 UTGRAVNINGENS FORLØP

I åkeren på lokalitet 10 lå det en forholdsvis stor brønn fra begynnelsen av 1900-tallet som ikke var synlig over vegetasjonen. På grunn av en misforståelse var gravemaskinfører ikke klar over at brønnen eksisterte, og trodde den var fjell da han tok tak i den med gravmaskinskuffa. Dette førte til av betonglokket som lå over brønnen sprakk, og at enkelte steiner i tørrmuren i brønnsjakten løsnet. For å reparere skadene ble det gamle brønnlokket fjernet ved hjelp av gravemaskin, de løse steinene lagt tilbake på plass før et ferdigprodusert kumlokk av betong ble lagt over brønnen. Kumlokket hadde en diameter på 1,8 meter, og en luke i toppen. Sprekker mellom kumlokket og steinene i tørrmuren ble tettet med sement.

Over lokalitet 10 strekker det seg en høyspentledning, og ved sjakting under denne, som tok en knapp dag, var en person fra netteier Fortum tilstede som ivaretok sikkerheten.

Undergrunnen i det undersøkte området besto av til dels fin sand som medførte sandflukt og et omfattende og tidkrevende rensarbeid.

4.7 KILDEKRITISKE FORHOLD

Det ble registrert bare 3 dreneringsgrøfter fra moderne tid på det undersøkte området. Disse lå på den østre delen av lokalitet 10, og var orientert vestnordvest-østsørøst. Gravingen av grøftene hadde ikke ødelagt spor etter annen menneskelig aktivitet.

På lokalitet 9 ble det bare for et par år siden grav en moderne kablegrøft. Denne er orientert nordøst-sørvest, og er gravd tvers gjennom et gravfelt registrert gjennom flyfotografering (ID52383). Ved graving av grøften ble det fjernet deler av strukturer som var spor etter aktiviteter i forhistorisk tid, men det antas at viktig informasjon ikke har gått tapt som en følge av dette.

På lokalitet 10 var det også gravd en kablegrøft. Denne hadde en svakt buet form, og var gravd langs kanten av området med groper og kulturlagrester. Det antas at ingen informasjon har gått tapt ved gravingen av grøften.

På lokalitet 10 lå det en grøft (S-12146) tolket som en håndspadd dreneringsgrøft fra nyere tid. Denne var orientert øst-vest, lå i det samme området som de moderne dreneringsgrøftene og hadde som disse ikke ødelagt spor etter forhistorisk aktivitet.

Øst for ardsporområde S-12015 på lokalitet 10 var det med unntak av sledeveien S-12142 (se pkt. 5.10) og grøften S-12146 ingen spor etter menneskelige aktiviteter i undergrunnen. Det var imidlertid omfattende spor etter vegetasjon hvorav bare noen ganske få ble målt inn. Ifølge grunneier Bjarne Bjørnstad, var området dekket av lav vegetasjon og småtrær da hans far overtok gården på begynnelsen av 1900-tallet. Området ble raskt etter dette ryddet og dyrket opp, og vegetasjonssporene som ble registrert var sannsynligvis spor etter dette. Vegetasjonen hadde ikke ødelagt spor etter forhistoriske aktiviteter.

5. RESULTATER OG TOLKNINGER

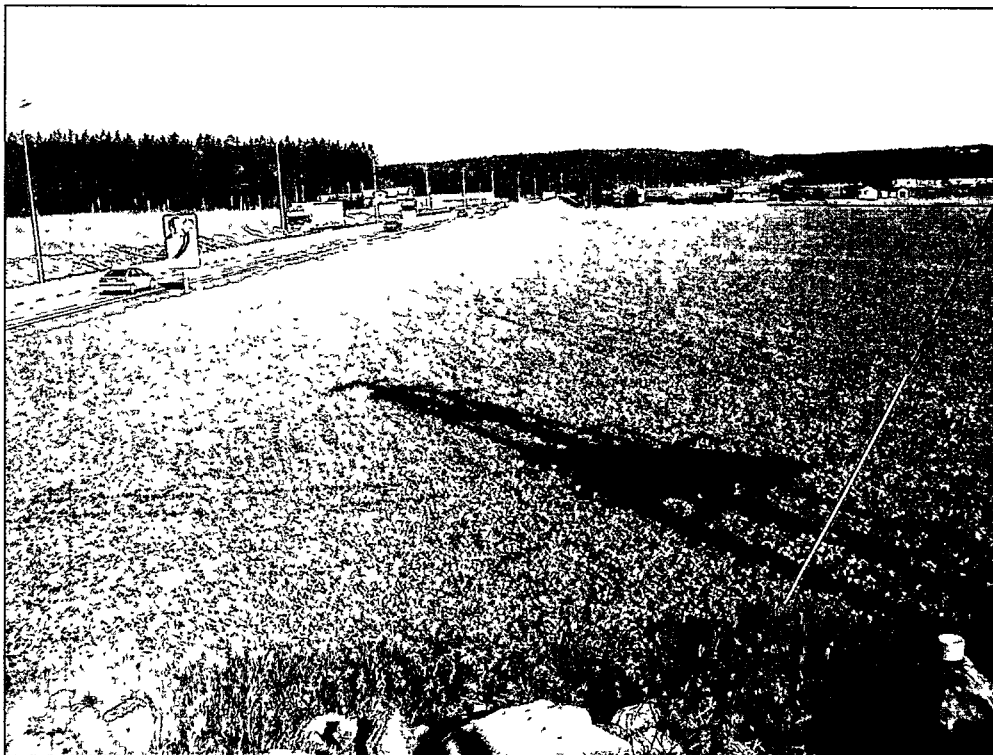
5.1 OVERSIKT OVER STRUKTURER OG DERES TOLKEDE FUNKSJON

Det ble registrert til sammen 376 strukturer på lokalitet 9 og 10. Av disse ble 142 snittet. Strukturene er tolket som:

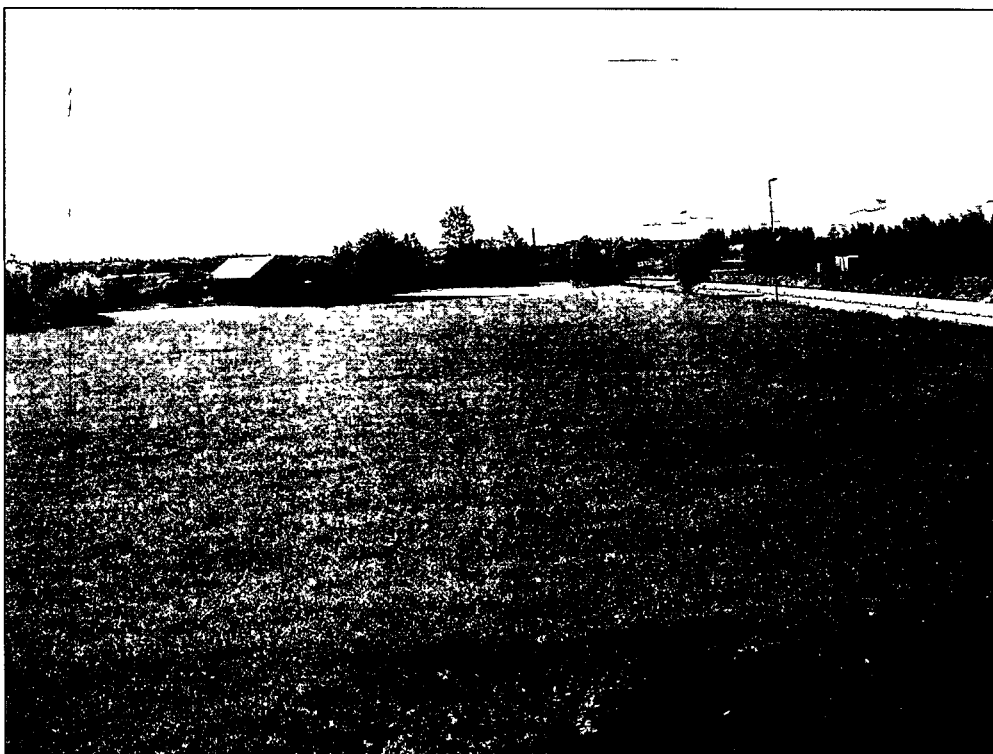
- 1 tjæremile
- 1 dyrkningslag
- 1 ardsporområde
- 56 rester av dyrkningslag
- 1 grøft
- 21 groper av samme type med ukjent funksjon
- 3 grøfter av samme type med ukjent funksjon
- 97 kulturlagrester
- 1 håndverksområde
- 5 kokegroper
- 1 nedgravning med skjørbrent stein (badstue)
- 12 stolpehull (uten sammenheng)
- 19 stolpehull av staurstørrelse
- 1 enkeltliggende ardspor (lå i ardsporområde S-12105, og er ikke målt inn)
- 1 bekk
- 1 hestekoformet grøft
- 2 mulige stolpehull
- 1 mulig stolpehull av staurstørrelse
- 1 dreneringsgrøft fra nyere tid
- 1 sledevei
- funksjonen til 54 strukturer kunne ikke bestemmes, men de ble tolket som spor etter aktiviteter i forhistorisk tid eller muligens middelalder
- 49 spor etter natur (røtter, vegetasjonsspor osv.)
- 46 steinopptrekk

På lokalitetene ble det i to avgrensede områder registrert flere nedgravninger hvis funksjon ikke kunne bestemmes. For å skille disse fra øvrige strukturer er de i strukturbase og i tekst kalt ”groper med ukjent funksjon” og ”grøfter med ukjent funksjon” til tross for at ”nedgravning” ville vært en mer korrekt betegnelse. I de samme områdene ble det også registrert strukturer tolket som rester av et større kulturlag, og disse er kalt kulturlagrester. I området rundt dyrkningslaget S-12013 ble

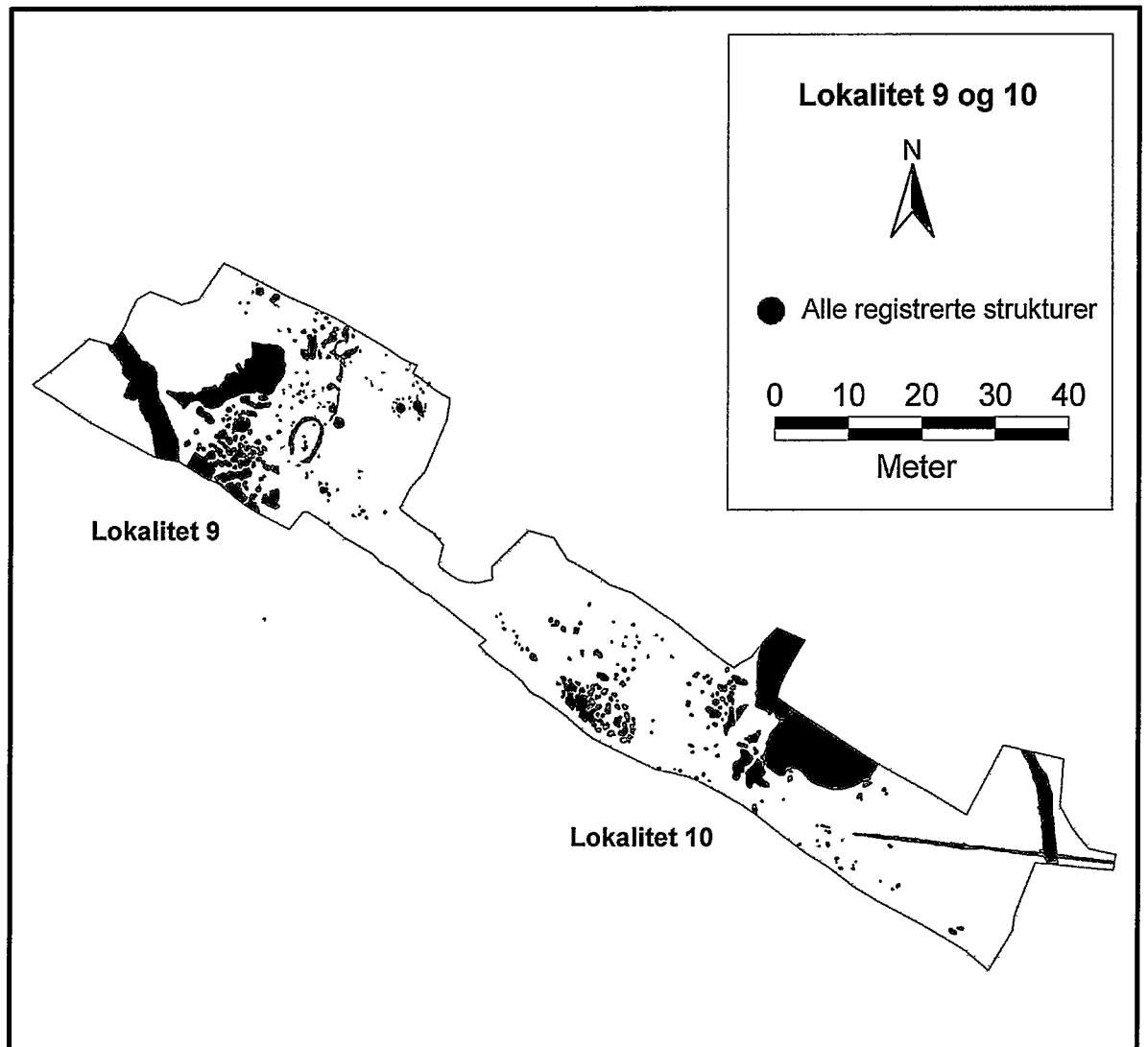
det registrert flere strukturer som er tolket som rester etter dyrkningslaget. Disse er kalt dyrkningslagrester for å kunne skille dem fra øvrige strukturer.

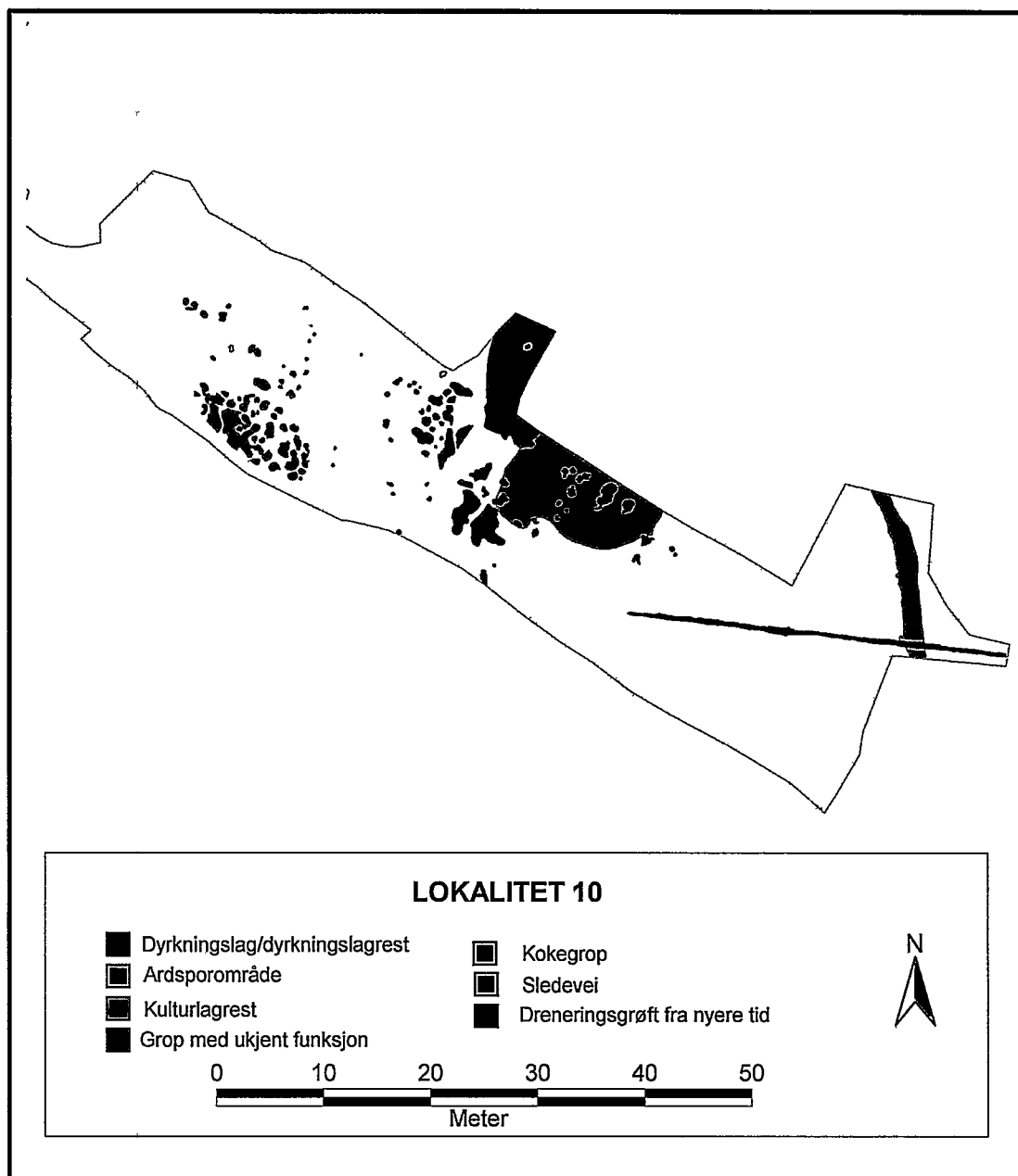
Bilde 2 Oversikt over lokalitet 9. Bildet er tatt mot nordvest.

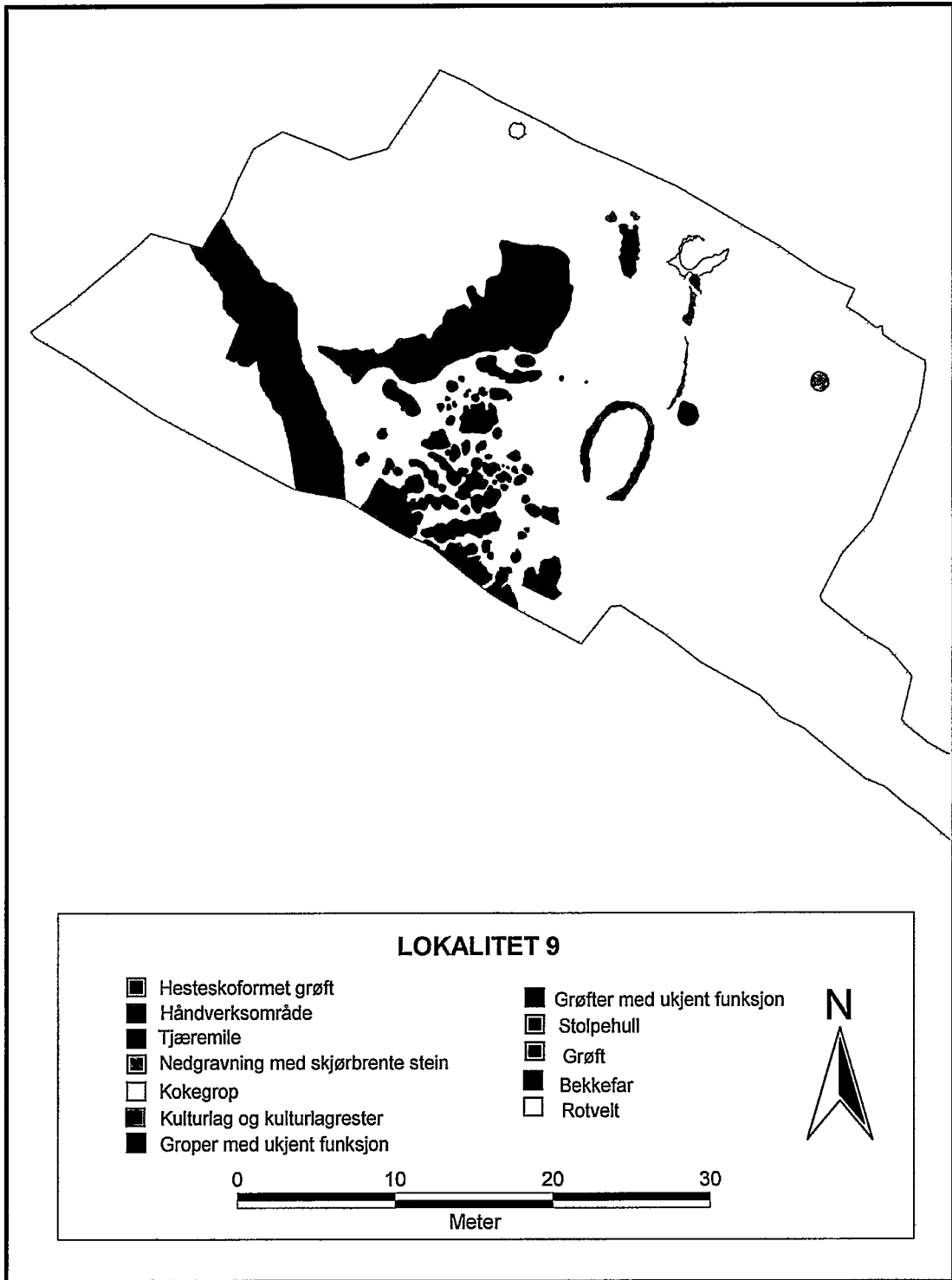
Bilde 3 Oversikt over lokalitet 10. Bildet er tatt mot sørøst.

Bilde 4 Oversikt over lokalitet 9 og 10 med alle registrerte strukturer.

Bilde 5 Oversikt over strukturer og deres tolkede funksjon på lokalitet 10 (ikke alle registrerte strukturer er med).

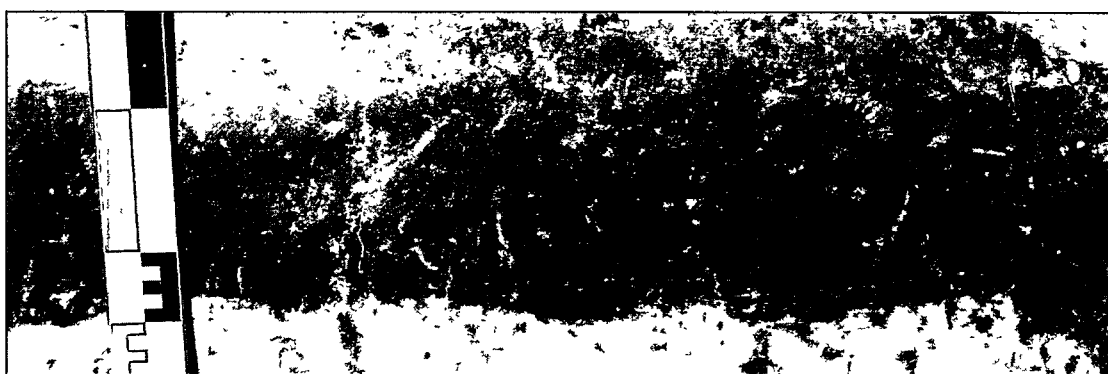

Bilde 6 Oversikt over strukturer og deres tolkede funksjon på lokalitet 9 (ikke alle registrerte strukturer er med).

5.2 SPOR ETTER ÅKER OG DYRKNING

Nordøst på lokalitet 10 ble det avdekket et lag kalt S-12013 tolket som spor etter en åker. Laget hadde en utstrekning på 5,2x11 meter eller 47,4 m² på det undersøkte området, men ble ikke avgrenset. Det lå imidlertid flere strukturer vest for dyrkningslaget som er tolket som rester av det, og disse viser at laget har hatt en utstrekning på minst 14x17,3 meter eller omkring 180 m² på det undersøkte området.

I dyrkningslaget ble det registrert tre horisontale lag samt et fjerde utvaskingslag. Øverst lå et opp til 10 cm tykt lag bestående av lysere brun til brungrå, sandblandet organisk masse. Under dette lå det et opp til 11 cm tykt lag av mørkbrun sandblandet masse. Skillet mellom de to var svært klart, og de er tolket som spor etter to separate dyrkningsfaser. Under dyrkningslagene lå det et smalt lag av mørkbrun til brunsvart, svært fet og svakt sandblandet organisk masse. Laget var bare opp til 3 cm tykt, og var rester av gammel markoverflate.

Bilde 7 Bilde av profil i dyrkningslaget S-12013. Brungrått lag helt øverst er bunnen av moderne dyrkningslag.

Dyrkningslaget og strukturene tolket som rester av det, lå presset noe ned i den sterile undergrunnen. Det var i tidligere tider vanlig å la dyr beite i et område som skulle dyrkes opp for å gjødsle det, og dyrkningslagets dybde kan kanskje være et resultat av dette.

Øst for dyrkningslaget lå det et område med ardsplor kalt S-12015. Området hadde en utstrekning på 8,5x14,5 eller 96,3 m², men ble ikke avgrenset. Ardsporene lå på kryss og tvers uten noe påviselig mønster, og de var opp til 7 cm dype. Inne i ardsplorområdet lå det også enkelte flekker eller rester av dyrkningslag.

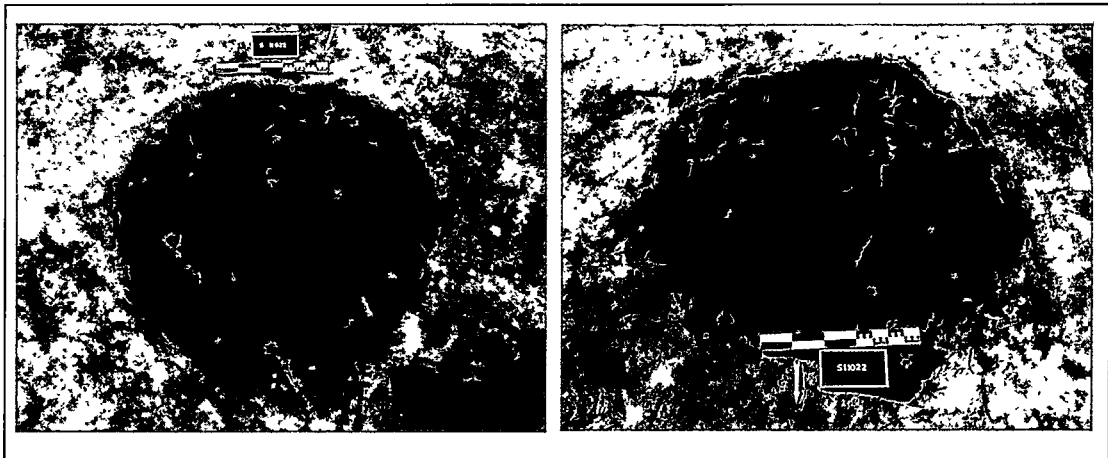
Dyrkningslaget S-12013 og området med ardsplor overlappet hverandre, og ardsporene fortsatte inn under massene i dyrkningslaget. Det er derfor sannsynlig at dyrkningslaget og området med ardsplor var spor etter samme åker.

Ardsporene og dyrkningslaget kan ha blitt avsatt innenfor et langt tidsspenn. Ard ble trolig brukt helt fra jordbrukets oppkomst i Norge i yngre steinalder, og nesten helt opp til våre dager i enkelte områder med mer ulendt terreng. I den lettdreven jorda på Raet er det imidlertid rimelig å anta at plog med veltefjøl var tatt i bruk i tidlig middelalder. Dyrkningslaget og ardsporene var derfor sannsynligvis spor etter en åker i perioden fra yngre steinalder til tidlig middelalder. En ¹⁴C-datering foretatt på et ubestemt korn fra MF-12031 tatt fra rester av gammel markoverflate under selve dyrkningslaget gav 2015 -1835 f.Kr. Dateringen viser at det sannsynligvis har foregått korndyrking i området i senneolitikum, men det må ytterligere dateringer til for å kunne bestemme om dyrkningslaget var spor etter dette, eller etter dyrkning i senere perioder.

5.3 EN TJÆREMILE

Strukturen S-11022 er med noe forbehold tolket som spor etter en tjæremile. Den hadde i flaten en rund form, og målte 1,35x1,43 meter. I profil hadde den en rund form med svakt buede sider og bunn, og var 48 cm dyp på det dypeste. I strukturen var det trolig spor etter to bruksfaser.

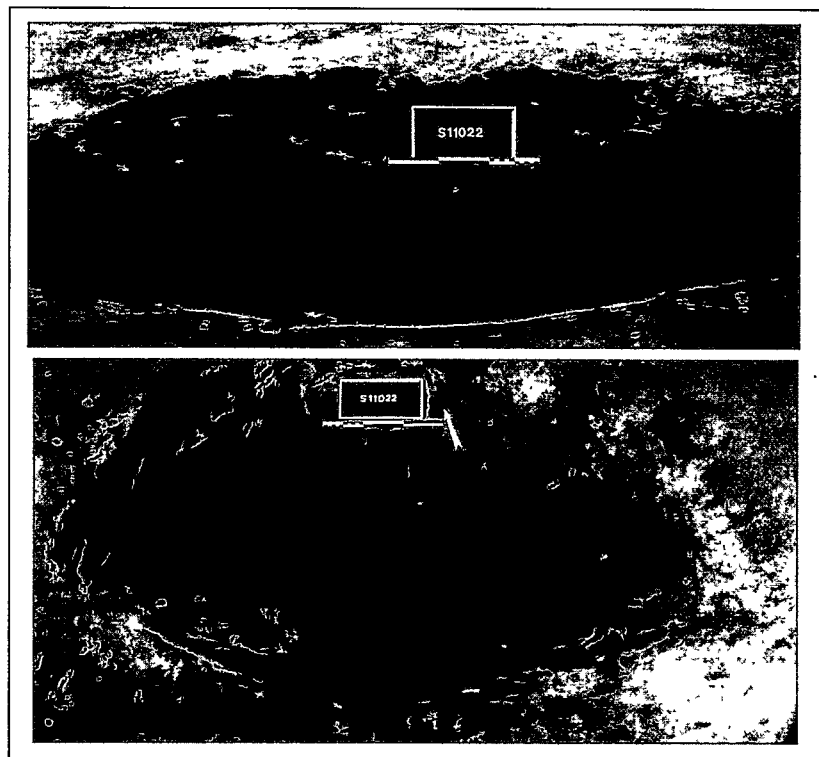
I flaten på strukturen lå et fyllag bestående av sandblandet organisk masse med enkelte kullfragmenter. Fyllaget lå over et kompakt lag med trekull som også var synlig som en rand rundt fyllmassene i flaten. I trekullaget var det bevart flere rette, kuttete vedstykker (spik) som var opp til 40 cm lange. Trekullaget hullet nedover inn mot den midtre delen av gropen, og det var fra 10-20 cm dypt. Langs gropens kant hadde vedstykkene trolig blitt stablet eller lagt etter hverandre i vedstykkenes lengderetning. Innenfor denne ytre kanten var det imidlertid en klar tendens til at de pekte inn mot sentrum, og veden har muligens vært stablet mer eller mindre som i en tradisjonell tjæremile, det vil si flere lag stablet i vifteform rundt et sentralt punkt med en hellende vinkel inn mot sentrum. På denne måten vil tjæren naturlig renne ned i bunnen av gropen under brenning.

Bilde 8 Tjæremilen før fyllaget i flaten ble fjernet til venstre, og etter at det ble fjernet til høyre.

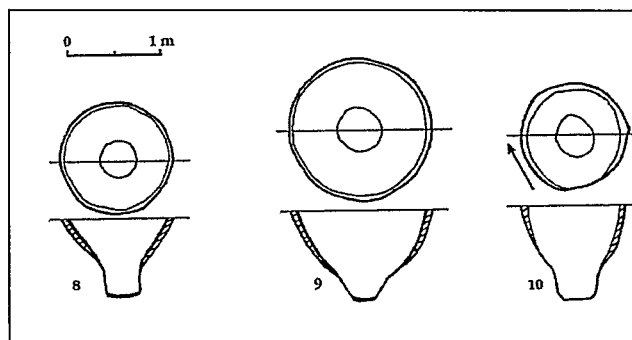
Under trekullaget lå det et lag bestående av svært sammenpressete trekullfragmenter/biter. Laget lå som en trakt sentralt i gropen, og hadde en diameter på 38 cm. Det lå ned til bunnen av gropen, og var 15 cm dypt. Rundt laget med sammenpresset trekull lå det to horisontale lag; det øverste var fra 5-11 cm dypt, og besto av gyllen og lysbrun sand med enkelte kullstriper. Under dette et lag med pulverisert trekull blandet med sand. Laget var opp til 10 cm dypt, lå ned til bunnen av gropa, og var trolig spor etter en eldre fase i gropen. Gropen har ikke blitt åpnet etter den siste brenningen.

Under utgravningen ble det registrert fire staurhull i gropens nordre halvdel. Disse lå orientert rundt laget med sammenpresset trekull i trakten sentralt i gropen. Staurhullene ble kalt S-11325, S-11327-11329. Det ble brukt noe forskjellige utgravningsteknikker, og dette forklarer muligens at staurhull bare ble påvist i gropens nordre del. Staurhullene lå i litt ulike nivåer, og ble under utgravningen tolket til å ha en funksjon i forbindelse med stabling av trevirke. Det er imidlertid kanskje mer sannsynlig at de har vært brukt for å lage luftkanaler for å regulere temperaturen under brenning.

Bilde 9 To bilder som viser tjæremilen under utgravning. Øverst profil etter snitting, og nederst detaljbilde av trakten som lå sentralt i nedgravningen etter fjerning av trekullaget i toppen.

Ifølge Jostein Bergstøl (1997:35) er det i Norge foretatt få arkeologiske undersøkelser av produksjonssteder for tjære, og kunnskapen om forhistorisk tjærebrenning er liten. I det arkeologiske materialet, som spenner fra vikingtid til nyere tid, kan man likevel skille ut tre hovedformer for miler til tjærebrenning: tjærehjell, tjæregroft og myrmiler. Felles for disse er at de to første er at de har hatt en eller annen form for avrenningsgroft, mens den siste, som navnet indikerer, har ligget i myr. I myrmiler har i tjæren blitt samlet opp i en beholder under en gjennomhullet stokkeplattung (Reitan 2005:392-393). Både tjæremiler, tjæregrofter og myrmiler har vært større enn tjæremilen på lokalitet 9, og den har ingen klare paralleller til tjæremiler i det arkeologiske materialet i Norge.

Bilde 10 Produksjonsgroper for tjære fra det 9.-11. århundre fra Tsjekkia. Etter Bialeková 1997.

I Tsjekkia er det imidlertid undersøkt mange produksjonsgroper for tjære fra det 9.-11. århundre som er av en annen karakter enn de som er kjent fra Norge (Bialeková 1997). En type av disse er en grop med to lag hvor det øvre har en traktform, og det nedre har enten modellert sylindrisk form eller traktform. I den nedre delen ble det

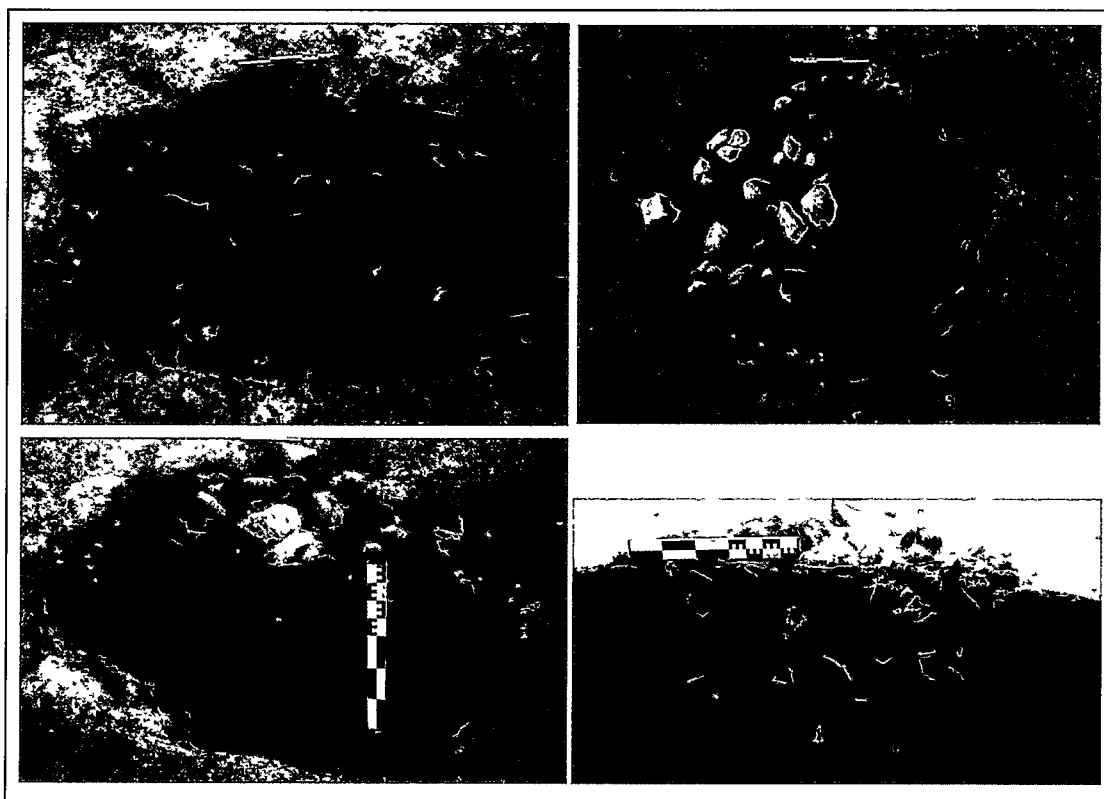
enten plassert en beholder som fanget opp tjæren, eller tjæren rant direkte ned i den nedre delen som også ble brent. Denne teknikken kan forklare oppbygningen til gropen på lokalitet 9 som dermed kan være spor etter noe annerledes fremstillingsmåte for tjære i Norge.

Ingen resultater av naturvitenskapelige analyser foreligger pr. dags dato, og datering av tjæremilen er derfor helt åpen.

5.4 EN GROP MED SKJØRBRENT STEIN

Struktur S-11034 så i flaten ut som en typisk kokegrop som i det østnorske arkeologiske materialet karakteriseres som en nedgravning med klare stratigrafiske lag bestående av et kompakt trekullag i bunn, et lag med skjørbrente stein over dette og til slutt et lag sekundært deponerte masser som fyller opp nedgravningen. Strukturen hadde en tilnærmet rund form, og målte 102x125 cm. Det lå flere skjørbrente, men også enkelte ubrente, steiner i flaten, hovedsakelig i den søndre delen. Mellom steinene i den søndre delen lå det varmpåvirket, mørk rødlig sand mellom steinene, mens det mellom steinene i resten av flaten lå strekt sandblandet organisk masse med trekull.

Ved snitting viste det seg at nedgravningen var tett pakket med skjørbrente steiner som varierte i størrelse fra omkring 5 til 25 cm i diameter. De var fra moderat til hardt brent, og i den utgravde halvparten lå det til sammen 88 liter. Nedgravningen var 46 cm dyp, hadde i profil buede til steile sider og bunn med svakt buet form.

Bilde 11 Bilder av S-11034. Øverst til venstre vises S-11034 i plan før utgravning, mens den øverst til venstre vises i plan etter snitting. Nederst vises to profilbilder fra strukturen.

Strukturen manglet både trekullag og fyllmasse som kokegroper i Øst-Norge nesten alltid har (med mindre de er svært nedpløyd), og mengden av skjørbrent stein var påfallende mye større enn i en "vanlig" kokegrop. Det synes derfor som mindre

sannsynlig at strukturen skal tolkes som dette. Det er imidlertid godt mulig å varme steiner til en kokegrop utenfor selve gropen som dermed ikke vil få kullag i bunn. Fraværet av disse typiske lagene samt den store mengden skjørbrente stein tyder likevel på en annen funksjon enn kokegrop, og den kan muligens tolkes som spor etter en tørke av et eller annet slag, for eksempel for korn, eller en badstue.

Bruken av oppvarmede steiner for å lage dampbad eller svettebad, ofte som en renselsesprosess i forbindelse med ritualer, er kjent fra mange kulturer, også den norrøne (Gustafson 2005:125). Den vanligste måten å lage dampbad på er å lage et telt hvor oppvarmede steiner legges inn (Barfield og Hodder 1987:371). Beskrivelser viser at det har vært vanlig å varme opp steinene utenfor teltet fordi mye trekull i gropa sannsynligvis vil føre til dårlig damp. De oppvarmede steinene legges noen ganger i en grop. (Gustafson 2005:125). Det ble ikke funnet spor rundt gropa som kunne settes i sammenheng med en teltkonstruksjon, men dette er en lett konstruksjon som det sjelden vil være bevart spor etter i moderne dyrket mark.

¹⁴C-datering på et korn av bygg fra masser mellom skjørbrente steiner i gav 2130-1830 f.Kr. Kornet har ikke nødvendigvis en kronologisk eller funksjonell sammenheng med aktivitetene som har avsatt gropen, men gir likevel en liten indikasjon på at disse kan ha funnet sted i senneolitikum (2300-1800 f.Kr.). Dateringen er uansett svært spennende fordi den viser spor etter korndyrkning i yngre steinalder.

5.5 KOKEGROPER

Det ble registrert 5 kokegropen på det undersøkte området. De ble kalt S-11299, S-12011, S-12014, S-12161 og S-12090. S-11299 lå helt mot nordvest på det undersøkte området, den hadde en rund form med diameter på 90 cm i flaten. Den var 12 cm dyp, og hadde klare lag med trekull og skjørbrente stein, og fyllmasse.

Kokegrop S-12014 lå i ardsporområde S-12015, mens kokegrop S-12161 lå i dyrkningslaget S-12013. De var sekundære både i forhold til dyrkningslaget og ardsprene. Kokegropene hadde begge en rund form, og målte henholdsvis 112x120 cm og 81x97 cm i flaten. De var 17 og 13 cm dype, og hadde klare stratigrafiske lag med trekull og skjørbrente stein, og fyllmasse.

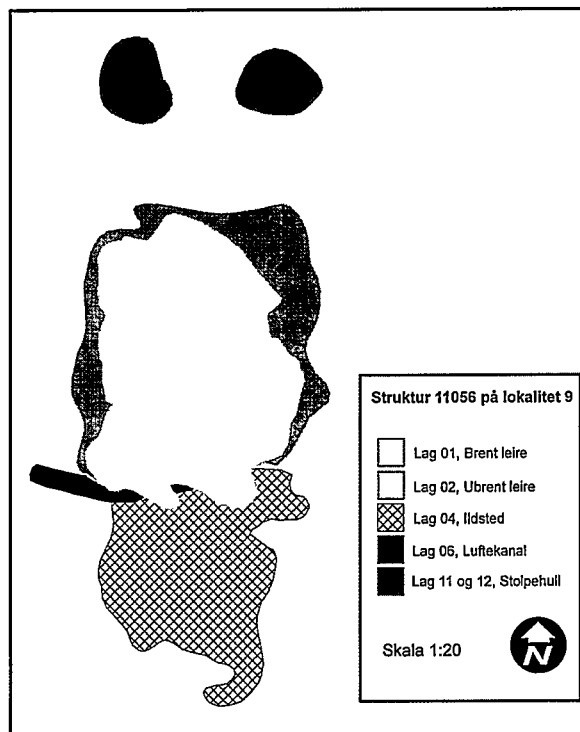
Av kokegropene S-12011 og S-12090 var det bare bevart et kullag og enkelte skjørbrente steiner. Det er mulig at disse var spor etter ildsteder heller enn kokegropen.

En ¹⁴C-datering av trekull fra kokegrop/ildsted S-12011 ga 255-405 e.Kr. som viser at denne ble anlagt i yngre romertid (200-400 e.Kr.) eller muligens tidlig i folkevandringstid (400-560/70 e.Kr.). En ¹⁴C-datering fra kokegropen S-12090 ga 40 f.Kr.-70 e.Kr. og viser spor etter aktivitet sent i førromersk jernalder 500 (f.Kr.-Kr.f.) eller i eldre romertid (Kr.f.-200 e.Kr.). De øvrige kokegropene kan muligens stamme fra samme perioder, men siden kokegropen ble brukt fra steinalder til middelalder, kan dette ikke bestemmes før ytterligere dateringsresultater foreligger.

5.6 SPOR ETTER HÅNDVERKSPRODUKSJON

Nordnordøst på lokalitet 9 lå struktur S-11056 som ble utgravd ved hjelp av single-context metoden (jfr. pkt. 4.2). I plan hadde strukturen en noe ujevn rektangulær form, og målte 3,05x1,25 meter. Mot nord hadde den i hvert hjørne to utstikkere med en litt rund form. Det ble registrert til sammen 21 lag i strukturen, og i den forholdsvis kompliserte stratigrafien kunne det skilles ut tre hovedområder som besto av et

ildsted, et område med brent og ubrent leire og to stolpehull (jfr. bilde 12). Disse tre områdene vil bli beskrevet nærmere under, for nærmere beskrivelse av enkelte lag se vedlagt utskrift av strukturbase. Strukturen er tolket som spor etter en eller annen form for håndverksproduksjon som dessverre ikke kunne bestemmes nærmere.

Bilde 12 Oversikt over hovedområdene i S-11056 tolket som spor etter en form for håndverksproduksjon..

Ildsted (lag 04) lå i den søndre enden av strukturen. Det var dekket av et sekundært lag, og var ikke synlig i flaten. Ildstedet hadde en ujevn rund form, og målte 86x90 cm i flaten. I ildstedet lå det et 12 cm tykt kullag med en tett pakning skjørbrent stein. Steinene var påfallende små med diametre på opp til 10 cm, og var svært hardt brent. Til sammen lå det drøye 5 liter skjørbrent stein i ildstedet, og i kullaget ble det funnet brente dyrebein (C.54973/12) som til sammen veide 5 g.

Nord for ildstedet lå lag 01 bestående av brent leire med fragmenter av trevirke og never. Laget hadde en noe ujevn, avlang form, og var 143 cm langt og fra 64-110 cm bredt i flaten. Rundt og delvis under dette lå et lag blågrå, ubrent leire (lag 02). Lagene 01 og 02 var sannsynligvis rester av et underlag for en aktivitet som innebar bruk av varme.

I bunnen av strukturen, under lagene 01 og 02 og diverse andre lag, lå det ytterligere et lag med ubrent leire (lag 21). Det hadde en ujevn form både i utstrekning og i flaten, og var 86 cm langt og fra 13-30 cm bredt. I laget lå det trekullfragmenter, og leiren var brent i to mindre partier. Lag 21 er tolket som spor etter samme type aktivitet som lag 01 og 02, og viste dermed spor etter to faser i strukturen.

I den sørlige kanten av og delvis under lag 01 bestående av brent leire, lå et avlangt lag (06) som strakte seg ut i undergrunnen mot vest. Lag 06 lå også kant i kant med ildstedet, og er tolket som spor etter en luftekanal. Lag 06 var 78 cm langt, og 9 cm bredt.

De to utstikkerne som i flaten var synlig i den nordre enden av strukturen, viste seg å være to ensartede stolpehull (lag 11 og 12). De lå 40 cm nord for lag 01 og 02, hadde en svak oval form, og målte 32x43 cm i flaten.

Bilde 13 Stolpehullene kalt lag 11 og 12 etter utgravning. Skoningsstein fra nedgravningene ligger øverst i bildet som er tatt mot nord

Nedgravningene hadde steile sider og flat bunn, og stolpene har hatt skoning av skjorbrente steiner. Innbyrdes avstand mellom stolpehullene var 67 cm (målt sentralt i stolpehullene), og de er tolket som mulig spor etter en form for takkonstruksjon over området med brent leire og ildsted. To stolpehull i en side kan indikere at dette har vært en gapahukkonstruksjon. Et tak med denne konstruksjonen vil imidlertid, avhengig av høyde og størrelse, ha ligget lavt over ildstedet (lag 04), og dette virker mindre sannsynlig. Kanskje stolpehullene heller skal tolkes som spor etter to dørstolper i et hus hvor det ikke var bevart spor etter vegger (de kan for eksempel ha vært bygd med syllstokker). Stolpehullene lå imidlertid så nær hverandre at en eventuell døråpning ville ha blitt svært smal, og selv om tolkningen ikke kan utelukkes, er den trolig mindre sannsynlig. Det er også mulig at stolpehullene var spor etter en eller annen konstruksjon som har hatt direkte sammenheng med håndverket utført i området.

En ¹⁴C-datering av et ubestemt korn fra MF-11036 tatt fra lag 02 (ubrent leire) ga 255-385 e.Kr. Det kan ikke bestemmes om kornet har hatt en kronologisk sammenheng med aktivitetene i S-11056, men dateringen gir likevel en indikasjon på at aktivitetene som avsatte S-11056 foregikk i yngre romertid (200-400 e.Kr.). Ytterligere dateringer er nødvendig for å kunne bekrefte dette.

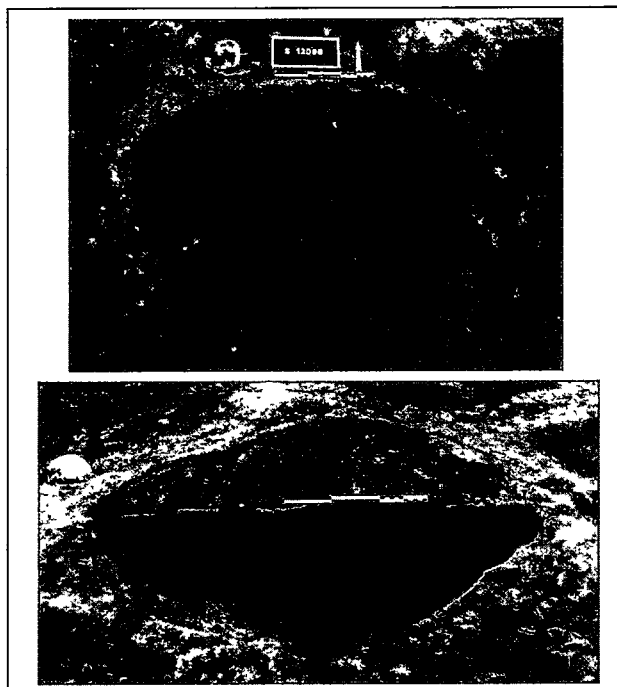
5.7 GROPER OG GRØFTER MED UKJENT FUNKSJON OG RESTER AV KULTURLAG

I to klart definerte områder som ikke ble avgrenset på henholdsvis lokalitet 9 og 10, ble det registrert til sammen 24 nedgravninger hvis funksjon ikke kunne bestemmes. På lokalitet 9 dekket området et areal på omkring 210 m², mens det på lokalitet 10 dekket et areal på omkring 115 m² (se oversikt bilde 5 og 6).

21 av nedgravningene hadde en rund form og kalles "groper med ukjent funksjon", mens 3 hadde en avlang form, og kalles "grøfter med ukjent funksjon". Mellom og rundt grøftene lå det til sammen 96 strukturer med varierende form og størrelse. Strukturene er tolket som rester av kulturlag. Rester av kulturlag og groper med ukjent funksjon lå både på lokalitet 9 og 10, mens grøfter med ukjent funksjon lå bare på lokalitet 9.

GROPER

Gropene i de to områdene var av samme karakter. De fleste hadde en rund eller litt ujevn rund form, mens enkelte hadde en mer oval form. Størrelsene varierte fra 41x45 til 75x91 cm. I profil hadde en svakt buet til flat bunn, og buede sider. De var fra 11 til 26 cm dype.

Bilde 14 Bildet av gropen S-12000 i plan og profil.

I gropene lå det kraftig sandblandet organisk masse med spetter av gul sand og noen få, små trekullfragmenter. Fargen på massen var grå, grågul, gråbrun eller brun. Med unntak av et svært lite fragment av et brent bein ble det ikke gjort noen gjenstandsfunn i gropene.

Det var ingen påviselig sammenheng mellom gropene, og det ble vurdert om de kunne være spor etter vegetasjon eller steinopptrekk. De hadde imidlertid en svært klar avgrensning både i plan og profil, og under gropen S-12008 ble det registrert et stolpehull av staurstørrelse (S-12040). Gropene ble derfor tolket som spor etter menneskelige aktiviteter. Hvilke aktiviteter dette har vært var det likevel ikke mulig å si noe om, og forhåpentligvis kan resultater av naturvitenskaplige prøver tilføre denne problemstillingen mer informasjon.

En ¹⁴C-datering av et ubestemt korn fra MF-12003 tatt fra massene i gropen S-12000 ga 830-795 f.Kr. Dateringen viser at denne gropen, og trolig også de andre av samme type, var spor etter aktiviteter i yngre bronsealder (1100-500 f.Kr).

GRØFTER

Mellom og på siden av gropene med ukjent funksjon på lokalitet 9, lå det tre avlange strukturer. Til tross for noe varierende form og størrelse, så de i flaten ut til å være av samme karakter. De ble derfor kalt grøfter med ukjent funksjon for å kunne skille dem fra øvrige strukturer.

S-11087

Grøften S-11087 hadde i flaten en svakt buet form, var orientert øst-vest og var 4,25 meter lang og fra 0,5 til 1,4 meter bred. I flaten lå det mørkgrå, sandblandet organisk masse med trekullfragmenter og småsteiner. Under rensing i flaten ble det funnet et avslag av flint (C.54973/10).

Ved snitting av grøften viste det seg at den muligens var spor etter to separate strukturer, og at skille mellom dem gikk noe vest for grøftens midtre del. Det er imidlertid like sannsynlig at grøften skal tolkes som én struktur slik den ble oppfattet i flaten. Ved snitting ble det registrert et stolpehull mot grøftens vestre side. I profil kunne det se ut som om grøften var gravd så vidt ned i stolpehullets kant, og at stolpehullet som en følge av dette ville være eldre enn grøften. Det er imidlertid like sannsynlig at masser i grøften har blitt dratt noe ut, og at stolpehullet skal tolkes som spor etter de samme aktivitetene som har avsatt grøften. Stolpehullet hadde en diameter på minst 38 cm, mens avtrykket etter stolpen hadde en diameter på minst 28 cm. Stolpen har hatt skoning av stein med diammere på omkring 10 cm.

I profil hadde den vestre delen av grøften en noe ujevn form i bunn, og den var opp til 13 cm dyp. Massen var som i flaten. I den østre delen hadde grøften en noe ujevn flat til svakt buet form i bunn, og den var opp til 31 cm dyp. I tillegg til massen i flaten ble det registrert flere lag bestående av mer eller mindre sandblandet, organisk masse med noe varierende fargenyanser. Det ble også registrert et lag mørkbrun, svært organisk masse.

Det var ikke mulig basert på observasjoner i felt å bestemme grøftens funksjon eller å datere den. Stolpehullet i en ende kan imidlertid muligens være en liten indikasjon på at grøften var spor etter en form for hus eller kanskje et gjerde.

S-11212

Grøften S-11212 hadde en noe ujevn, avlang form i plan, var 5,3 meter lang og fra 0,7 til 1,3 meter bred. I flaten lå det lysgråbrun, sandblandet organisk masse med noe grus og enkelte trekullfragmenter. Massen var sannsynligvis rest av et sekundært kulturlag som har dekket grøften.

Grøften hadde i tverrprofil buede sider og en svakt buet til flat bunn, mens den i lengdeprofil hadde en noe ujevn bunn. Største dybde var 30 cm. I profil ble det registrert til sammen 14 lag hvorav tre besto av sandblandet organisk masse med lys brungrå og mørkbrun farge. Ti lag besto av sand med noe ulike fargesjatteringer, mens ett lag besto av lys rødbrun organisk masse med rester av trevirke i toppen av laget. Det var ikke mulig å bestemme grøftens funksjon, men den hadde flere likhetstrekk med grøften S-11087, og grøftene var muligens spor etter samme type aktivitet.

S-11322

Grøften S-11322 var i flaten 2,9 meter lang, og fra 0,65 til 1,04 meter bred. I tverrprofil hadde den en buet form, og den var 37 cm dyp. I lengdeprofil hadde bunnen en flat form. I grøften lå det gråbrun, sterkt sandblandet organisk masse med noe trekullfragmenter og småstein. Massen var homogen og kompakt. I siden på grøften, i den nordøstre langsiden ut mot den østre kortsiden, ble det funnet 8 ubrente tenner fra en hest (C.54973/15).

Tennene lå anatomisk korrekt plassert, tre med røttene mot vest og fem med røttene mot øst. Rundt tennene lå det en brun, svakt sandblandet masse som sannsynligvis var restene av kjeven tennene har sittet fast i.

Det ble vurdert om grøften var gravd for å begrave dyret som tennene stammet fra, eller om den kunne være en menneskegrav, men i den kompakte og homogene massen i grøften var det ingen tegn som tydet på dette. Tolkningene kan likevel ikke helt utelukkes. Dessverre kan det derfor bare sies grøften sannsynligvis har hatt en annen funksjon enn de to øvrige grøftene, men at denne ikke kan bestemmes.

Bilde 15 Ubrente tenner fra en hest funnet i grøften S-11322.

RESTER AV KULTURLAG

Mellom og på siden av gropene og grøftene på lokalitet 9, og gropene på lokalitet 10 lå det til sammen 97 strukturer som er tolket som rester av kulturlag. Kulturlagrestene varierte i størrelse fra små flekker med diametre på omkring 15 cm, til et større lag som målte 16,7x0,8-6,1 meter. Flere av strukturene hadde en forholdsvis jevn form og var klart avgrenset mot undergrunnen, mens andre var mer ujevne og utflytende. I kulturlagrestene lå det en mørkbrun til lysbrun og grå sterkt sandblandet masse med noe grus og enkelte trekullfragmenter. Det var ikke mulig å bestemme hvilke aktiviteter kulturlagene var et resultat av.

I et omkring 160 m² stort område på lokalitet 9 ble groper, grøfter, kulturlagrester og undergrunnsmasser mellom dem maskinelt fjernet for om mulig å påvise strukturer i sterile undergrunn under disse. Ingen registreringer av denne typen ble imidlertid gjort.

KRONOLOGISK SAMMENHENG?

Konsentrasjonen av groper, grøfter og kulturlagrester innenfor to avgrensede områder syntes å indikere at det var en sammenheng mellom de forskjellige typer strukturer. Det lå imidlertid en rest av kulturlaget som sannsynligvis har dekket området i flaten på grøften S-11212, og dette viste at denne grøften, og muligens de to andre, var eldre enn kulturlaget.

Basert på stratigrafiske forhold var det ikke mulig å bestemme det kronologiske forholdet mellom gropene og kulturlagrestene, og mellom gropene og grøftene.

5.8 EN GRØFT OG ET STOLPEHULL MED STEINSKONING

På lokalitet 9 ble det registrert en N-S orientert grøft som hadde en samlet lengde på 8,8 meter, og var opp til 0,8 meter bred (jfr. ”grøft” på bilde 6).. Grøften var delt i to av en moderne kablegrøft, og var i tillegg forholdsvis grunn. Etter rensing besto den av 3 deler som ble dokumentert med numrene S-11057, S-11061 og S-11320

Mot nord endte grøften mot S-11321 (jfr. pkt. 5.9), mens den mot sør endte en ½ meter vest for tjæremilen S-11022. I grøften lå det gråbrun, sand- og kullblandet organisk masse. Rundt grøften var sanden i undergrunnen rødbrunt. Det var ikke mulig å bestemme hvilken funksjon grøften har hatt, men trekullet samt den rødbrunte sanden viste spor etter bruk av ild.

I den midtre delen av grøften var det gravd sekundær struktur kalt S-11330. I det samme området var det gravd en 0,9 meter bred moderne kablegrøft som hadde fjernet deler av både grøften og den sekundære strukturen. S-11330 hadde en avlang, svakt buet form, den var 2,9 meter lang og strakte seg vestover fra grøften. Den var opp til 22 cm dyp. Det var ikke mulig å bestemme hvilken funksjon S-11330 hadde hatt, men under utgravningen av den ble det under den vestre delen registret et stolpehull kalt S-11333. Stolpehullet hadde en rund til oval form, og målte 46x60 cm i flaten. Det hadde steinskonning, og var 17 cm dypt. Stolpehullet kunne ikke settes i sammenheng med andre strukturer.

5.9 ET ROTVELT, NEDGRAVNINGER MED UKJENT FUNKSJON OG KERAMIKKSKÅR

Nordøst på lokalitet 9 lå det en struktur kalt S-11321 med en U-lignede form. Strukturen hadde i flaten en noe diffus avgrensning, og ble oppfattet som spor etter vegetasjon eller kanskje heller et rotvelt. I flaten ble det imidlertid funnet keramikkskår, og strukturen ble derfor målt inn og dokumentert. Det viste seg da at mens strukturen var svært grunn i den vestre og sørlig halvdel, lå det i den østre halvdel, hvor keramikkskårene ble funnet, en opp til 70 cm dyp grop. Gropen hadde i flaten en ujevn, oval til avlang form og målte 85 x 250 cm. I flaten hadde gropen en rand bestående av sterkt kullblandet masse. Sanden i undergrunnen rundt randen var stedvis rødbrunt. I resten av flaten lå lag bestående av mer eller mindre sandblandete organiske masser med mellombrun og rødbrune farger.

I profil ble det dokumentert til sammen 15 forskjellige lag. De samme massene som lå i flaten lå også sentralt i profil ned til omkring 28 cm dybde. I disse lagene ble det funnet flere keramikkskår (C.54973/6). På omkring 6 -18 cm dybde i profilen ble det registrert rester av røtter.

Randen med trekullblandete masser som lå som en rand i flaten, viste seg i profil å være et sammenhengende lag som var 4-14 cm dypt. Under dette lå det et 10-30 cm dypt lag bestående av mellombrun, sandblandet masse. Laget dekker hele strukturens utstrekning, og var også synlig i plan. Det hadde en forholdsvis jevn, svakt buet form i bunn som lå på omkring 50 cm dybde. I laget ble det funnet 3 keramikkskår (C.54973/6). Under dette laget ble det påvist to nedgravninger som lå med en innbyrdes avstand på 0,7 meter, og i profil hadde en bredde på 34 og 44 cm. Nedgravningenes funksjon kunne ikke bestemmes, og det kan heller ikke helt utelukkes at de var spor etter røtter.

Etter snitting og dokumentering av strukturen, var det klart at rotveltolkningen foretatt i flaten trolig var korrekt. Keramikkskårene funnet i strukturen kan ha kommet fra de mulige nedgravningene under rotvelten eller fra aktiviteter i området før treet rotvelten var spor etter begynte å vokse.

En 14C-datering av før fra einer fra MF-11106 tatt fra masser i rotvelten ga 1040-1210 e.Kr.

FUNN (C.54973/6)

F11025:

1 keramikkskår av grovt, uornert gods magret med finknuste bergartskorn og glimmerstein. Funnet 2 cm under overflaten.

F11026, F11027:

3 keramikkskår av grovt, tykt, uornert gods magret med finknuste bergartskorn og glimmerstein. 1 skår fra overgang bunn/side. Funnet på omkring 40 cm dybde.

F11028:

1 keramikkskår av grovt, uornert gods magret med finknuste bergartskorn og glimmerstein. Funnet 5 cm under overflaten.

F11029a-e:

46 keramikkskår av grovt, uornert gods magret med finknuste bergartskorn og glimmerstein. Fra en karside. Bukskår, 1 randskår og 3 skår fra overgang bunn/side. Frostsprengte skår.

Keramikkskårene kommer fra kar med forholdsvis dårlig brenningspreg, og skal muligens dateres til bronsealder (1800-500 f.Kr.) eller førromersk jernalder (500 f.Kr.-Kr.f.). Det kan imidlertid ikke utelukkes at de er yngre enn dette.

5.10 EN SLEDEVEI

Helt mot øst på lokalitet 10 ble det avdekket en struktur kalt S-12142 tolket som spor etter en sledevei. Strukturen var orientert nord-sør og ble ikke avgrenset, den var 15,7 meter lang og fra 1,3 til 1,95 meter bred. Fyllmassen i strukturen besto av mørk brungrå, svakt sandblandet masse med spetter av gul sand over et utvaskningslag. Den var 20-22 cm dyp, hadde i profil skrå sider og en noe ujevn, flat form i bunn.

Det ble i felt vurdert om strukturen kunne være spor etter kjøring med slede og/eller kjerre eller vogn. I veier brukt av kjerrer og vogner vil det imidlertid som regel være spor etter hjul i form av fordypninger i begge sider av profil. Dette var ikke tilfellet her hvor bunnen hadde en forholdsvis flat form. Det vurderes derfor som mer sannsynlig av strukturen var spor etter kjøring med slede.

Bare en liten del av sledeveien ble avdekket, og det kan selvfølgelig ikke bestemmes hvilken retning den tar utenfor det undersøkte området. Hvis den fortsetter videre nordover vil den imidlertid ende i en vik i Vestvannet hvor det har vært vanlig å komme på land ved ferdsel over isen vinterstid (se pkt. 3).

Det var i felt ikke mulig å datere sledeveien, men massene i flaten gav ikke inntrykk av en høy alder, og den stammer trolig fra middelalder eller nyere tid.

5.11 EN HESTESKOFORMET GRØFT

Under registreringen ble to delvis avdekkede grøfter på lokalitet 9 tolket som mulige veggtriller. Under utgravningen viste de seg imidlertid å være del av en hesteskoformet grøft hvis funksjon og alder var vanskelig å bestemme. Grøften ble kalt S-11023.

Grøftens ytre mål var 6,25 x 4,25 meter, og den hadde en 1,6 meter bred åpning mot sørvest. Grøftens bredde varierte mellom 0,13 og 0,61 meter, og den var fra 6 til 33 cm dyp, dypest i langsiden og grunnest i kortsiden. Siden grøften var forholdsvis grunn i kortsiden, ble det vurdert om grøftens åpning i motsatt side var et resultat av at grøften her var pløyd bort. Nedgravningen hadde imidlertid en forholdsvis klar avgrensning med en svakt buet til rett kant i begge ender mot åpningen. Det antas derfor at grøften opprinnelig har hatt en åpning slik den ble dokumentert.

Bilde 16 Oversiktspåse over hesteskoformet grøft kalt S-11023. Bildet er tatt mot sørsørvest.

I flaten var grøften svært klart avgrenset mot steril undergrunn med grå, sterkt sandblandet organisk masse med en del trekullfragmenter. I laget lå det flere kvister som var moderate eller kraftig brent. Flere av kvistene hadde spor etter bearbeiding (kutting) i endene. Laget viste seg ved snitting å være opp til 22 cm dypt, og var hovedmassen i grøften. Under dette lå det ytterligere et lag bestående av sterkt sandblandet, organisk masse med en spettet farge av forskjellige brune nyanser. Det var en del trekullfragmenter og brente kvister også i dette laget, men mindre enn i laget over. Tilstedeværelsen av brente kvister i begge lagene indikerte at begge lag var resultat av samme type aktivitet. Om denne aktiviteten har hatt en sammenheng med grøftens funksjon, eller om den har foregått etter at grøften har gått ut av bruk kunne dessverre ikke bestemmes.

Det ble i felt ikke gjort noen gjenstandsfunn i grøften, og en vurdering av dens alder og funksjon var vanskelig. Lokalitet 9 lå innenfor et tidligere registrert gravfelt (ID52383), og det var nærliggende å tolke grøften som en fotgrøft rundt en for lengst bortpløyd gravhaug. Grøften hadde imidlertid en noe uvanlig form i forhold til kjente fotgrøfter som ofte har en mer rund form. Det ble heller ikke funnet spor etter en grav, men dette er ikke uvanlig i moderne, dyrket mark, og tolkningen kunne ikke helt utelukkes.

En annen mulig forklaring var at den er spor etter et hus eller kanskje heller en lettere, teltlignende konstruksjon, men til tross for at deler av grøften ble formgravd, og det ble lagt flere lengde- og tverrsnitt i den ble det ikke påvist spor etter

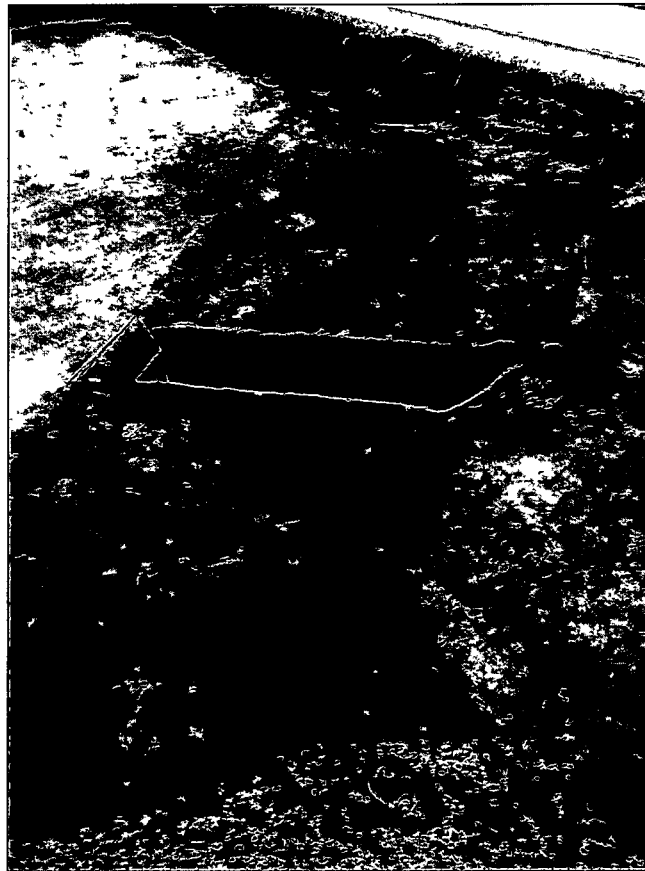
konstruktive elementer verken i grøften eller i de sterile massene under den som kunne ha styrket en slik tolkning. Etter flere omganger med rensing var det heller ikke mulig å påvise spor etter konstruktive elementer inne i eller direkte utenfor grøften. Fraværet av denne typen spor utelukket likevel ikke tolkningen, men den ble vurdert som lite sannsynlig.

En tredje mulig forklaring var at grøften er restene av en grøft rundt en korn- eller høytørke. Grøftens funksjon har i så tilfelle vært å holde skadedyr ute, men åpningen i grøften synes da å tale mot tolkningen som ble utelukket.

I etterkant foreligger en ^{14}C -datering foretatt på en einerkvist fra MF-11035 tatt fra masser i bunnen av grøften. Denne gav en datering yngre enn 1645 e.Kr., og viste at grøften var spor etter aktiviteter i nyere tid. Under etterarbeidet har det ikke vært prioritert å bestemme nærmere hva disse kan ha vært.

5.12 ET BEKKEFAR

Vest på lokalitet 9 ble det avdekket en struktur kalt S-11235 som viste seg å være et uttørket bekkefar. Det var orientert nord-sør, og ble ikke avgrenset. Den avdekkede delen var 19,3 meter lang, og fra 2,7 til 4,8 meter bred. I flaten lå det brungrå, sandblandete organiske masser hvor et lag med gul sand stedvis skinte gjennom. Langs begge kanter lå det et ca. 10 cm bredt belte av mørkbrun, organisk masse.

Bilde 17 Oversiktspåseende bilde over bekkefar S-11235. Bildet er tatt mot sørsørøst.

Bekkefarene ble snittet ved hjelp av gravemaskin, det viste seg å være 0,54 meter dypt, og det ble dokumentert til sammen 7 lag i profil. De fleste av disse var spor etter gjenfylling i bekkefarene. Det dypeste av gjenfyllingslagene var opp til 40 cm dypt, og besto av gul til guloransje sand med lyse gråbrune flekker og striper. Laget er

sannsynligvis et resultat av sandflukt. I bunnen av bekkefarene lå det et opp til 30 cm dypt lag som besto av ren organisk, svært fet masse. Laget lå også opp langs sidene, og var synlig langs kantene i plan. I laget lå mye rester av røtter som viste at det har vært vegetasjon og trær i området på et eller annet tidspunkt. Det er mulig at denne vegetasjonen førte til at bekken rett og slett vokste igjen.

Bekkefarene ble også påvist på lokalitet 13b som lå knappe 40 meter sør for lokalitet 9 på motsatt side av E6. Lokalitet 13b ble undersøkt i regi av E6-prosjektet sesongen 2005 (jf. Grindkåsa 2006a). Det ble også påvist under en arkeologisk undersøkelse i 2000 direkte sør for lokalitet 13b (Gjesvold 2000). Bekkefarene er derfor påvist i en samlet lengde på omkring 140 meter. Bekken har sannsynligvis kommet fra myrområder i sør.

Det var ikke mulig å bestemme når det rant vann i bekken, men det ble tatt flere prøver som forhåpentligvis har daterbart materiale.

6. KONKLUSJON

Under utgravningen av lokalitet 9 og 10 ble det påvist spor etter aktiviteter gjennom et tidsrom som strekker seg over nesten 4000 år.

Innenfor et nærmere 280 m² stort området ble det påvist spor etter dyrkning i form av et dyrkningslag, rester av dette og ardspor. Området ble ikke avgrenset, og åkeren har sannsynligvis vært ennå større. Under dyrkningslaget lå rester av gammel markoverflate, og et korn fra dette er ¹⁴C-datert til 2015 -1835 f.Kr. Dateringen viser at det sannsynligvis har foregått korndyrking i området i senneolitikum, og ytterligere dateringer fra dyrkningslaget kan forhåpentligvis bekrefte at det var spor etter dette tidlige jordbruket.

En noe uvanlig struktur bestående av en grop tett pakket med skjørbrent stein er tolket som spor etter en eller annen form for tørke, muligens for korn, eller en badstue. Datering på et byggkorn fra gropen gav 2130-1830 f.Kr. Dette daterer nødvendigvis ikke aktivitetene som har avsatt gropen, men viser uansett spor etter korndyrking i området i senneolitikum.

I området med spor etter åker ble det registrert to sekundære kokegropene. Det foreligger per dags dato ingen resultater av naturvitenskapelige analyser fra disse, og kokegropene har vært brukt fra steinalder til middelalder. To ¹⁴C-datering av trekull fra kokegropene som lå noe utenfor området ga imidlertid 255-405 e.Kr. og 40 f.Kr.-70 e.Kr. Dateringene viser spor etter aktivitet i området fra sent i førromersk jernalder til tidlig folkevandringstid.

Spor etter et ildsted med en luftkanal og et inntilliggende område med brent leire viste sannsynligvis spor etter en form for håndverksproduksjon som dessverre ikke kunne bestemmes nærmere. To stolpehull er tolket som spor etter et tak eller muligens en eller annen form for konstruksjon som har hatt direkte sammenheng med produksjonen. En ¹⁴C-datering av et korn fra strukturen ga 255-385 e.Kr., og viser muligens at håndverksproduksjonen foregikk her i yngre romertid.

En tjæremile viste ytterligere spor etter produksjon i området. Tjæremilen hadde en noe uvanlig form sammenlignet med øvrig norsk arkeologisk materiale, men i Tsjekkia finnes produksjonsgropene for tjære som har store likheter med tjæremilen funnet på lokalitet 9. Foreløpig foreligger ingen dateringer fra tjæremilen, men det tsjekkiske materiale indikerer en datering fra det 9. til det 11. århundre. Like ved siden av tjæremilen, men uten sammenheng for øvrig, lå det en grøft hvor trekull og brent sand viste spor etter bruk av ild. Grøftens funksjon og alder kunne ikke bestemmes, men kanskje var også den spor etter en form for håndverksproduksjon.

I to avgrensede områder på henholdsvis lokalitet 9 og 10, ble det registrert flere gropene og grøfter hvis funksjon ikke kunne bestemmes. Mellom gropene og grøftene lå det flere strukturer tolket som spor etter et kulturlag som muligens har dekket både gropene og grøftene etter at disse gikk ut av bruk. En ¹⁴C-datering fra en av gropene viser at denne, og sannsynligvis de øvrige gropene, stammer fra yngre bronsealder. Ingen dateringer foreligger i skrivende stund fra grøfter og kulturlagrester.

Over lokalitet 10 ble det registrert spor etter en sledevei som sannsynligvis var i bruk i middelalder eller nyere tid. Sledeveien har muligens gått til Vestvannet hvor det i tidligere tider var ferdsel over isen vinterstid.

Helt mot sør på det undersøkte området ble det registrert spor etter en bekk. Bekken er gjennom andre undersøkelser påvist i en samlet lengde på omkring 140 meter. Det var ikke mulig å bestemme alderen på bekken, men hvis den stammer fra jernalder har den trolig rent gjennom flere gravfelt.

Det ble gjort få gjenstandsfunn under utgravningen, men i et rotvelt ble det funnet flere keramikkskår. Flere av skårene stammer fra samme kar, som muligens kan dateres til bronsealder eller førromersk jernalder.

En hesteskoformet grøft registrert på lokalitet 9 ble vurdert som mulig spor etter en fotgrøft eller en form for hus- eller teltkonstruksjon. En ¹⁴C-datering viste imidlertid at grøften var yngre enn år 1645 e.Kr., og at disse tolkningene ikke var aktuelle. Dateringen til nyere tid medførte at videre arbeid med å bestemme grøftens funksjon ble nedprioritert.

I løpet av undersøkelsen ble det ikke påvist spor etter forhistoriske bygninger eller gårder, men både spor etter åker og håndverksproduksjon viste at området i perioder i forhistorien har vært en del av en gårds innmarksområde.

Oslo16.01.2006

**Feltleder I
Line Grindkåsa**

LITTERATUR

Barfield, L. og M. Hodder 1987:

Burnt mound as saunas, and the prehistory of bathing. *Antiquity*. Vol. 61, s. 370-379.

Bergstøl, Jostein 1997:

Fangstfolk og bønder i Østerdalen. Rapport fra Rødsmaprosjektets delprosjekt "marginal bosetning". *Varia 42*, Universitetes Oldsaksamling, Oslo 1997.

Bialeková, Darina 1997:

Funde von Teersiedereien aus groß- und nachgroßmährischer Zeit aus dem Gebiet der Norddonauslawen. I: *Proceedings of the First International Symposium on Wood Tar and Pitch*. Red: Wojciech Brzezinski og Wojciech Piotrowski. s: 63-72. Warszawa 1997.

Bye Johannsen, Lise Marie 2005a:

Rapport arkeologisk utgraving. Hulveg. Kalnes nedre og østre, 2045/1,2, Sarpsborg kommune, Østfold. Upublisert rapport, Kulturhistorisk museum (top.ark), Universitetet i Oslo.

Bye Johannsen, Lise Marie 2005b:

Rapport arkeologisk utgraving. Hulveg. Bjørnstad søndre 2047/19, Sarpsborg kommune, Østfold. Upublisert rapport, Kulturhistorisk museum (top.ark), Universitetet i Oslo.

Bårdseth, Gro Anita (red.) 2004:

E6-prosjektet Østfold, Halden, Sarpsborg, Fredrikstad og Råde kommune. Endelig prosjektplan. Fornminneseksjonen, Universitetet kulturhistoriske museer, Universitetet i Oslo.

Bårdseth, Gro Anita 2006:

E6-prosjektet Østfold, Arkeologiske undersøkingar i Sarpsborg, Fredrikstad og Halden kommunar, Østfold. Årsrapport. Red: Gro Anita Bårdseth. Kulturhistorisk museum, Fornminneseksjonen, Januar 2006.

Eggen, Inger M. 2004:

Rapport arkeologisk utgraving. Boplasspor. Bjørnstad søndre, 2047/9,24, Sarpsborg kommune, Østfold. Upublisert rapport, Kulturhistorisk museum (top.ark), Universitetet i Oslo.

Gjerpe, Lars Erik 2000:

Arkeologisk utgraving av boplasspor fra (eldre) jernalder. Bjørnstad 2047/9, Sarpsborg kommune, Østfold. Upublisert rapport, Kulturhistorisk museum (top.ark), Universitetet i Oslo.

Gjesvold, Per Erik 2000:

Arkeologisk utgraving av bosetningsspor og graver. Bjørnstad nordre 47/1,3 og Bjørnstad søndre 48/1,4, Sarpsborg kommune, Østfold. Upublisert rapport, Kulturhistorisk museum (top.ark), Universitetet i Oslo.

Grindkåsa, Line 2006a:

Et dyrkningslag og en overpløyd steinalderlokalitet, stolpehull, stolpehull av staurstørrelse, ildsteder, kokegrop og en fotgrøft. Lokalitet 13 og 13b. Bjørnstad 2047/1, 4. Sarpsborg kommune, Østfold. Upublisert rapport, Kulturhistorisk museum (top.ark), Universitetet i Oslo.

Grindkåsa Line 2006b:

Arkeologisk utgraving. Boplasspor fra merovingertid/vikingtid. Lokalitet 11. Bjørnstad søndre, 2047/126, 185, Sarpsborg kommune, Østfold. Upublisert rapport, Kulturhistorisk museum (top.ark), Universitetet i Oslo.

Gustafsen, Lars 2004:

Rapport. Arkeologisk utgraving. Flatmarksgrav. Kalnes, 2045/1,2, Sarpsborg kommune, Østfold. Upublisert rapport, Kulturhistorisk museum (top.ark), Universitetet i Oslo.

Gustafson, Lill 2005:

Om kokegropen i Norge. I: De gåtefulle kokegropen. *Varia* 58. Kulturhistorisk museum, Fornminneseksjonen. Red.: Lil Gustafson, Tom Heibreen og Jes Martens. Oslo 2005.

Reitan, Gaute 2005:

Norsk arkeologisk leksikon. Om tjæremile s. 392-393.

Vikshåland, L.H. 2003a:

Kulturhistorisk registrering av automatisk fredede kulturminner i forbindelse med utvidelse av E6 gjennom Råde kommune. Upublisert rapport. Østfold fylkeskommune, Regionavdelingen.

Vikshåland, L.H. 2003b:

Kulturhistorisk registrering av automatisk fredede kulturminner i forbindelse med utvidelse av E6 fra Svingenskoen til grensen Sarpsborg/Råde. Upublisert rapport. Østfold fylkeskommune, Regionavdelingen.

7. VEDLEGG

7.1 TILVEKSTTEKST

7.1.1 C54973

7.1.2 C54974

7.2 STRUKTURLISTE

7.2.1 LOKALITET 9

7.2.2 LOKALITET 10

7.3 FUNNLISTE

7.3.1 LOKALITET 9

7.3.2 LOKALITET 10

7.4 PRØVELISTE

7.4.1 LOKALITET 9

7.4.2 LOKALITET 10

7.5 DATERINGSLISTE

7.5.1 LOKALITET 9

7.5.2 LOKALITET 10

7.6 TEGNINGSLISTE

7.6.1 LOKALITET 9

7.7 FOTOLISTE

C54973-C54974

Boplassfunn fra Steinalder / Bronsealder / Jernalder / Middelalder / Nyere tid fra BJØRNSTAD NORDRE (2048 /1, 2), SARPSBORG K., ØSTFOLD (ID100045, ID100047, ID52383).

Dyrkningsspor, boplassspor i form av kokegroper, groper og grøfter med ukjent funksjon, kulturlagsrester og en grop med skjørbrannt stein. Det ble også påvist spor etter et håndverksområde, men produksjon og funksjon kunne ikke bestemmes nærmere.

Dateringsresultatene viser at det har vært aktivitet i området fra senneolitikum til nyere tid. Fra middelalder og nyere tid ble det registrert spor etter en sledevei, en hesteskoformet grøft med ukjent funksjon og en tjæremile. Lokalitet 9 og lokalitet 10 ble registrert på to jorder som lå inntil hverandre. Under utgravningen ble imidlertid de to lokalitetene åpnet som et sammenhengende felt, og resultatene fra utgravningen presenteres derfor samlet. Nedenfor er funn og prøver fra lokalitet 9 katalogisert under C54973, og funn og prøver fra lokalitet 10 under C54974. Det forekommer avvik i tolkningene mellom rapport og Varia. Dette kan medføre at enkelte av strukturdefinisjonene i katalogteksten ikke stemmer overens med Varia-teksten.

Undersøkelsen er utført av E6-prosjektet Østfold ved KHM i 2005, og lokalitetene regnes som ferdig undersøkt innenfor grensene til reguleringsplanen (Grindkåsa 2006, Bårdseth 2007). Dette er et forvaltningsinitiert prosjekt (2003-2007) som ble etablert i forbindelse med breddeutvidelse av E6 gjennom Råde, Sarpsborg, Fredrikstad og Halden kommuner. Statens vegvesen Region Øst er tiltakshaver. Lokalitetene ble registrert av Østfold fylkeskommune i 2002 (Vikshåland 2003, C55136-C55137).

Det aktuelle området lå i dyrka mark, og ble undersøkt ved maskinell flateavdekking. Det ble åpnet opp et område på 2890 kvadratmeter og påvist 376 strukturer. Alle strukturene ble innmålt, 175 strukturer ble snittet og dokumentert i profil. Det ble tatt 153 makrofossilprøver, 11 kullprøver, 6 jordprøver, 16 prøver til fosfatkartering, 10 pollenprøver og 4 jordmikromorfologiprøver fra strukturer og undergrunn. 54 makrofossilprøver er ble samlet inn og flotert, 37 av disse er analysert (Sandvik 2007). I tillegg er 10^{14}C -prøver, 6 fosfatprøver, 4 pollenprøver og 4 mikromorfologiske prøver analysert (Gulliksen 2006a, 2006b, 2006c, Sageidet 2006a, 2006b, Sandvik 2007). Beinmaterialet er artsbestemt og deponert med J.S.nr 1400-1401 ved BM (Hufthammer 2006). Funn og trekullprøver er magasinert ved KHM. Makrofossilprøver er deponert ved AmS.

Litteratur:

Bårdseth G. A. 2007: *Hus, gard og grav langs E6 i Sarpsborg kommune*. Varia 66. Kulturhistorisk museum. Fornminneseksjonen. Universitetet i Oslo.

Grindkåsa, L. 2006: *Rapport arkeologisk utgravning. Dyrkningsspor, en tjæremile, en grop med skjørbrannt stein, kokegroper, spor etter håndverksproduksjon, kulturlagsrester og groper og grøfter med ukjent funksjon. Bjørnstad nordre, 2048/1,2. Sarpsborg*

Vedlegg 7.1, tilveksttekst

kommune, Østfold. Lokalitet 9 og 10. Undersøkt i 2005. Upublisert rapport. Topografisk arkiv. Kulturhistorisk museum. Oslo.

Gulliksen, S. 2006a: *Dateringsrapport.* Upublisert rapport i brev av 20.01.2006. Topografisk arkiv. Kulturhistorisk museum. Universitetet i Oslo.

Gulliksen, S. 2006b: *Dateringsrapport.* Upublisert rapport i brev av 08.02.2006. Topografisk arkiv. Kulturhistorisk museum. Universitetet i Oslo.

Gulliksen, S. 2006c: *Dateringsrapport.* Upublisert rapport i brev av 27.04.06. Topografisk arkiv. Kulturhistorisk museum. Universitetet i Oslo.

Hufthammer, A. K. 2006: *Analyse av beinmateriale fra E-6-Prosjektet.* Upublisert rapport datert 12. januar 2006. Topografisk arkiv. Kulturhistorisk museum. Oslo.

Sageidet, B. M. 2006a: *Mikromorfologiske analyser av tynnslip fra E6-prosjektet, KHM, UiO.* Upublisert rapport av 16.05.2006. Topografisk arkiv. Kulturhistorisk museum. Universitetet i Oslo.

Sageidet, B. M. 2006b: *Pollenanalyse av prøver fra E6-prosjektet, KHM, UiO.* Upublisert rapport av 16.05.2006. Topografisk arkiv. Kulturhistorisk museum. Universitetet i Oslo.

Sandvik, P. U. 2007: I: G. A. Bårdseth (red.): *Hus, gard og graver langs E6 i Sarpsborg kommune.* Varia 66. Kulturhistorisk museum. Fornminneseksjonen. Universitetet i Oslo.

Sveistrup, T. 2005: *Analyserapport. Rapportnr. L005-00679. Jordforsk Lab.* Upublisert rapport i brev av 12.02.2005. Topografisk arkiv. Kulturhistorisk museum. Oslo.

Vikshåland, L. H. 2003: *Kulturhistorisk registrering av automatisk fredete kulturminner i forbindelse med breddeutvidelse av E6 fra Svingenskogen til grensen Sarpsborg/Råde.* Upublisert rapport. Regionalavdelingen, Østfold fylkeskommune. Topografisk arkiv. Kulturhistorisk museum. Oslo.

Kartreferanse: CQ031-5-4

Projeksjon: NGO1948 Gauss-K; Akse 3

Koordinater: N 144951, Ø 19143 (lok9) / N144926, Ø 19179 (lok 10).

C54973/1-85

Dyrkningsspor og aktivitetsspor i form av en hesteskoformet grøft med ukjent funksjon, et håndverksområde, grøfter med ukjent funksjon, kokegroper, nedgravninger med ukjent funksjon, kulturlag og kulturlagsrester, en tjæremile, rotvelt og udefinerte strukturer.

Vedlegg 7.1, tilveksttekst

Funn av keramikk:

- 1) Skår fra **kar** av keramikk funnet i hesteskoformet grøt med ukjent funksjon S-11023. Grovt, uornert gods magret med bergartskorn. Slitt og fragmentert skår. *Mål: Stt: 0,3 cm. Vekt: 0,3 g.*
- 2) 2 skår fra **kar** av keramikk funnet i håndverksområde S-11056. Grovt, uornert gods. Slitt skår. *Mål: Stt: 0,9 cm. Vekt: 11 g.*
- 3) 2 skår fra **kar** av keramikk funnet i grøft med ukjent funksjon S-11087. Grovt, uornert gods magret med bergartskorn. Slitt skår. *Mål: Stt: 0,6 cm. Vekt: 2,3 g.*
- 4) Skår fra **kar** av keramikk funnet i kulturlagsrest S-11266. Grovt, uornert gods magret med bergartskorn. Slitt skår. *Mål: Stt: 0,7 cm. Vekt: 1,7 g.*
- 5) Skår fra **kar** av keramikk funnet i kulturlag S-11288. Grovt, uornert gods magret med bergartskorn. Slitt skår. *Mål: Stt: 0,5 cm. Vekt: 1,7 g.*
- 6) 51 skår fra 1 **kar** av keramikk, 336,2 g, funnet ulike steder i nedgravninger under rotvelt, S-11321. I felt ble disse gitt 5 funnummer, alt ettersom hvor de er funnet, men funnummer F11029 er i tillegg delt inn med 6 bokstaver og tegnet på plantegning. Ved katalogisering er det opprettet et skjema for hvert funnummer og bokstav.
- 7) Randskår fra **kar** av keramikk, løsfunn. Grovt, uornert gods magret med bergartskorn. Slitt skår. *Mål: Stt: 1, cm. Vekt: 6,5 g.*
- 8) Skår fra kar av keramikk, løsfunn. Grovt, uornert gods magret med bergartskorn. Slitt skår. *Mål: Stt: 0,8 cm. Vekt: 8,8 g.*

Funn av brent leire:

- 9) **Brent leire** funnet i håndverksområde S-11056. Kraftig brent, grovt gods magret med bergartskorn. Ser nesten ut som et keramikkskår. *Mål: Stt: 0,5 cm. Vekt: 2 g.*

Funn av flint:

- 10) 1 **Avslag** av flint funnet i grøft S-11087. *Vekt: 1,7 g.*
- 11) 1 **Avslag** av flint, løsfunn. *Vekt: 0,5 g.*

Funn av brente bein:

- 12) 44 fragmenter av **brente bein**, 4,4 g, funnet ulike steder i S-11056. I felt ble disse gitt 5 funnummer, alt ettersom hvor de er funnet. Ved katalogisering er det opprettet et skjema for hvert funnummer. Beina er artsbestemt til:
Fragment (0,2 g) av brent bein fra ubestemt mammalia.
37 fragment (3,9 g) av brent bein fra ubestemt mammalia.
Fragment (0,1 g) av brent lemmeknokkel fra middels stort, ubestemt mammalia.
Fragment (0,1 g) av brent lemmeknokkel fra middels stort, ubestemt mammalia.
Fragment av brente lemmeknokler fra ubestemt mammalia på størrelse med sau/geit.
- 13) Fragment av **brent bein** fra ubestemt mammalia funnet i kulturlagsrest/nedgravning S-11266. *Vekt: 0,5 g.*
- 14) 1 fragment **brent bein** fra ubestemt mammalia funnet i grøft S-11330. 1 fragment som ikke er analysert oppbevares ved KHM. *Vekt: 0,6 g.*

Funn av ubrente bein:

Vedlegg 7.1, tilveksttekst

15) 210 **ubrente bein** i form av tenner og tannfliser fra en hel kjeve fra Equus Caballus, dvs en hest. Funnet i grøft S-11322. *Vekt:* 130,4 g.

Kullprøver:

- 16) **Prøve, kull** fra håndverksområde S-11056. Lag 07.
- 17) **Prøve, kull** fra håndverksområde S-11056. Lag 01. *Vekt:* 25 g.
- 18) **Prøve, kull** fra hesteskoformet grøft med ukjent funksjon S-11023. *Vekt:* 9,6 g.
- 19) **Prøve, kull** fra hesteskoformet grøft med ukjent funksjon S-11023. *Vekt:* 11 g.
- 20) **Prøve, kull** fra hesteskoformet grøft med ukjent funksjon S-11023. *Vekt:* 16 g.
- 21) **Prøve, kull** fra hesteskoformet grøft med ukjent funksjon S-11023. *Vekt:* 7 g.
- 22) **Prøve, kull** fra hesteskoformet grøft med ukjent funksjon S-11023. *Vekt:* 6 g.
- 23) **Prøve, kull** fra tjæremile S-11022. *Vekt:* 6 g.
- 24) **Prøve, kull** fra tjæremile S-11022. *Vekt:* 140 g.
- 25) **Prøve, kull** fra nedgravning S-11034. *Vekt:* 2 g.
- 26) **Prøve, kull** fra tjæremile S-11022. *Vekt:* 6,1 g.
- 27) **Prøve, kull** fra hesteskoformet grøft med ukjent funksjon S-11023. *Vekt:* 5,3 g.
- 28) **Prøve, kull** fra udefinert struktur S-11300. *Vekt:* 9,9 g.
- 29) **Prøve, kull** fra grøft med ukjent funksjon S-11322. Prøven er tatt ut fra makrofossilprøve MF-11031. *Vekt:* 1 g.

Makrofossilprøver:

- 30) **Prøve, makro** fra håndverksområde S-11056. Lag 04 (ildsted/rest av ovn) (AmS nat.vit. nr: 2005/06-094).
- 31) **Prøve, makro** fra håndverksområde S-11056. Lag 08 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-095).
- 32) **Prøve, makro** fra håndverksområde S-11056. Lag 12 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-141).
- 33) **Prøve, makro** fra håndverksområde S-11056. Lag 02 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-157). Prøven er ¹⁴C-datert til 1735±40 BP, 255 calAD-385 calAD (TUa-5660).
- 34) **Prøve, makro** fra håndverksområde S-11056. Lag 05 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-106).
- 35) **Prøve, makro** fra håndverksområde S-11056. Lag 10 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-096).
- 36) **Prøve, makro** fra håndverksområde S-11056. Lag 13 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-147).
- 37) **Prøve, makro** fra håndverksområde S-11056. Lag 11 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-150).
- 38) **Prøve, makro** fra håndverksområde S-11056. Lag 07 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-099).
- 39) **Prøve, makro** fra håndverksområde S-11056. Lag 09 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-107).
- 40) **Prøve, makro** fra hesteskoformet grøft med ukjent funksjon S-11023 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-136).
- 41) **Prøve, makro** fra håndverksområde S-11056. Lag 21 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-149).
- 42) **Prøve, makro** fra hesteskoformet grøft med ukjent funksjon S-11023 (AmS nat.vit.

nr: 2005/06-139).

- 43) **Prøve, makro** fra tjæremile S-11022 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-089). Trekull fra prøven (furu) er ^{14}C -datert til 405 ± 40 BP, 1440 calAD-1615 calAD (TUa-5843).
- 44) **Prøve, makro** fra tjæremile S-11022 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-133).
- 45) **Prøve, makro** fra tjæremile S-11022 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-101).
- 46) **Prøve, makro** fra tjæremile S-11022 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-370).
- 47) **Prøve, makro** fra kokegrop S-11299 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-156). Trekull fra prøven (bjørk) er ^{14}C -datert til 1430 ± 45 BP, 600 calAD-655 calAD (TUa-5702).
- 48) **Prøve, makro** fra grop med skjorbrent stein S-11034 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-088).
- 49) **Prøve, makro** fra grop med skjorbrent stein S-11034 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-091).
- 50) **Prøve, makro** fra grop med skjorbrent stein S-11034 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-064). Korn fra prøven (bygg) er ^{14}C -datert til 3635 ± 80 BP, 2130 cal BC-1830 calBC (TUa-5618).
- 51) **Prøve, makro** fra grop med skjorbrent stein S-11034 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-090).
- 52) **Prøve, makro** fra hesteskoformet grøft med ukjent funksjon S-11023 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-142). Kvist/bar fra prøven (einer) er ^{14}C -datert til 250 ± 35 BP, yngre enn 1645 calAD (TUa-5659).
- 53) **Prøve, makro** fra hesteskoformet grøft med ukjent funksjon S-11023 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-138).
- 54) **Prøve, makro** fra grøft S-11330 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-195).
- 55) **Prøve, makro** fra grøft S-11330c (AmS nat.vit. nr: 2005/06-152).
- 56) **Prøve, makro** fra nedgravning med ukjent funksjon S-11322 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-148).
- 57) **Prøve, makro** fra nedgravning med ukjent funksjon S-11322 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-034).
- 58) **Prøve, makro** fra nedgravning med ukjent funksjon S-11293 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-140).
- 59) **Prøve, makro** fra nedgravning med ukjent funksjon S-11293 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-134).
- 60) **Prøve, makro** fra stolpehull S-11292 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-145).
- 61) **Prøve, makro** fra stolpehull S-11292 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-144).
- 62) **Prøve, makro** fra stolpehull S-11291 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-155).
- 63) **Prøve, makro** fra grøft S-11057 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-154).
- 64) **Prøve, makro** fra grøft S-11061 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-153).
- 65) **Prøve, makro** fra nedgravning med ukjent funksjon S-11083 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-146).
- 66) **Prøve, makro** fra grøft S-11087 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-198).
- 67) **Prøve, makro** fra grøft S-11087 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-151).
- 68) **Prøve, makro** fra nedgravning med ukjent funksjon S-11090 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-093).
- 69) **Prøve, makro** fra nedgravning med ukjent funksjon S-11204 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-135).
- 70) **Prøve, makro** fra nedgravning med ukjent funksjon S-11205 (AmS nat.vit. nr:

Vedlegg 7.1, tilveksttekst

2005/06-97).

71) **Prøve, makro** fra nedgravning med ukjent funksjon S-11212 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-143).

72) **Prøve, makro** fra nedgravning med ukjent funksjon S-11215 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-137).

73) **Prøve, makro** fra nedgravning med ukjent funksjon S-11216 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-100).

74) **Prøve, makro** fra uttørket bekk/elv S-11235 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-092).

75) **Prøve, makro** fra uttørket bekk/elv S-11235 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-105).

76) **Prøve, makro** fra uttørket bekk/elv S-11235 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-103).

77) **Prøve, makro** fra hesteskoformet grøft med ukjent funksjon S-11023 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-193).

78) **Prøve, makro** fra nedgravning S-11032 (AmS natvit.nr.: 2005/06-192).

79) **Prøve, makro** fra rotvelt med to nedgravninger i bunn S-11321 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-196).

80) **Prøve, makro** fra rotvelt med to nedgravninger i bunn S-11321 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-197).

81) **Prøve, makro** fra rotvelt med to nedgravninger i bunn S-11321 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-194). Frø fra prøven (einer) er ¹⁴C-datert til 900±40 BP, 1040 calAD-1210 calAD (TUa-5661).

82) **Prøve, makro** fra håndverksområde S-11056. Lag 01 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-102).

83) **Prøve, makro** fra håndverksområde S-11056. Lag 03 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-098).

C54974/1-57

Bosetnings- og dyrkningsspor i form av dyrkningslag og ardspar, kokegoper, kulturlagrester og groper med ukjent funksjon. I tillegg ble det registrert spor etter en sledevei fra middelalder eller nyere tid, og en dreneringsgrøft fra nyere tid. Det foreligger en ¹⁴C-datering av et korn fra gammel markoverflate under dyrkningslaget S-12013 som indikerer at det ble dyrket korn i området i yngre steinalder. I tillegg viser ¹⁴C-dateringer at to av kokegropene trolig ble anlagt i rometid.

Funn av keramikk:

1) Skår fra **kar** av keramikk funnet i kulturlagsrest S-12064. Grovt, uornert gods magret med knuste bergartskorn. *Mål: Stt: 0,6 cm. Vekt: 1,3 g.*

2) Skår fra **kar** av keramikk funnet i rest av dyrkningslag S-12085. Grovt, uornert gods magret med finknuste bergartskorn og glimmerstein. Fragmentert og spaltet skår. *Mål: Stt: 0,4 cm. Vekt: 0,6 g.*

3) Skår fra **kar** av keramikk, løsfunn. Grovt, uornert gods magret med knuste bergartskorn. *Mål: Stt: 0,4 cm. Vekt: 0,7 g.*

Funn av avslag av flint:

4) **Avslag** av flint, løsfunn. *Mål: B: 3,4 cm. T: 1,1 cm. H: 2,5 cm. Vekt: 7,5 g.*

5) **Avslag** av flint, løsfunn. *Mål: B: 2,6 cm. T: 0,5 cm. H: 3, cm. Vekt: 4,1 g.*

Vedlegg 7.1, tilveksttekst

Funn av brente bein:

- 6) Fragment av **brent bein** fra ubestemt mammalia, funnet i S-12004. *Vekt:* 0,2 g.

Kullprøver:

- 7) **Prøve, kull** fra kokegrop S-12014. *Vekt:* 1,7 g.
- 8) **Prøve, kull** fra makrofossilprøve fra grop S-12004. *Vekt:* 1,3 g.
- 9) **Prøve, kull** fra makrofossilprøve fra dyrkningslag S-12013. *Vekt:* 1,6 g.

Pollenprøver:

- 10) **Prøve, pollen** fra ardsplor S-12015. Prøven er tatt 1-3 cm dypt fra et enkelt ardsplor.
- 11) **Prøve, pollen** fra ardsplor S-12013. Dyrkningslag (L1). Prøven er tatt 3 cm dypt fra øverste del av dyrkningslaget.
- 12) **Prøve, pollen** fra ardsplor S-12013. Dyrkningslag (L1). Prøven er tatt 7 cm dypt fra nederste del av dyrkningslaget.
- 13) **Prøve, pollen** fra ardsplor S-12013. Dyrkningslag (L4). Prøven er tatt 13 cm dypt i profilkanten.
- 14) **Prøve, pollen** fra ardsplor S-12013. Dyrkningslag (L2). Prøven er tatt 17 cm dypt fra utvaskingslag i profilkanten.
- 15) **Prøve, pollen** fra ardsplor S-12013. Dyrkningslag. Prøven er tatt 29 cm dypt fra sterile masser i profilkanten.
- 16) **Prøve, pollen** fra ardsplor S-12015. Prøven er tatt 1-3 cm dypt fra et enkelt ardsplor.
- 17) **Prøve, pollen** fra ardsplor S-12015. Prøven er tatt 1-3 cm dypt fra et enkelt ardsplor.
- 18) **Prøve, pollen** fra ardsplor S-12015. Prøven er tatt 1-3 cm dypt fra et enkelt ardsplor.
- 19) **Prøve, pollen** fra ardsplor S-12015. Steril grunn mellom ardsplor. Prøven er tatt 1-3 cm dypt fra sterilen mellom ardsplorene.

Makrofossilprøver:

- 20) **Prøve, makro** fra grop med ukjent funksjon S-12008 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-031).
- 21) **Prøve, makro** fra grop med ukjent funksjon S-12004 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-029).
- 22) **Prøve, makro** fra grop med ukjent funksjon S-12004 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-003).
- 23) **Prøve, makro** fra grop med ukjent funksjon S-12000 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-002). Korn fra prøven (uspesifisert) er ^{14}C -datert til 2675 ± 40 BP, 830 calBC-795 calBC (TUa-5662).
- 24) **Prøve, makro** fra grop med ukjent funksjon S-12000 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-001).
- 25) **Prøve, makro** fra kokegrop S-12161 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-046).
- 26) **Prøve, makro** fra kokegrop S-12090 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-052). Trekull fra prøven (bjørk) er ^{14}C -datert til 1985 ± 45 BP, 40 calBC - 70 calAD (TUa-5703).
- 27) **Prøve, makro** fra kokegrop S-12027 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-045).
- 28) **Prøve, makro** fra kokegrop S-12011 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-036). Korn fra prøven (bygg) er ^{14}C -datert til 1725 ± 40 BP, 255 calAD-405 calAD (TUa-5619).
- 29) **Prøve, makro** fra dyrkningslag S-12013 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-051).
- 30) **Prøve, makro** fra dyrkningslag S-12013 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-049).

Vedlegg 7.1, tilveksttekst

- 31) **Prøve, makro** fra dyrkningslag S-12013 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-050).
- 32) **Prøve, makro** fra grop med ukjent funksjon S-12010 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-039).
- 33) **Prøve, makro** fra grop med ukjent funksjon S-12032 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-038).
- 34) **Prøve, makro** fra grop med ukjent funksjon S-12053 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-028).
- 35) **Prøve, makro** fra kulturlagsrest S-12028 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-037).
- 36) **Prøve, makro** fra kulturlagsrest S-12056 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-041).
- 37) **Prøve, makro** fra stolpehull (staurhull) S-12131 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-053).
- 38) **Prøve, makro** fra sledevei S-12142 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-042).
- 39) **Prøve, makro** fra grøft S-12146 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-044).
- 40) **Prøve, makro** fra grøft S-12146 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-043).
- 41) **Prøve, makro** fra dyrkningslagrest S-12183 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-054).
- 42) **Prøve, makro** fra struktur med ukjent funksjon S-12125 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-040).
- 43) **Prøve, makro** fra struktur med ukjent funksjon S-12016 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-035).
- 44) **Prøve, makro** fra dyrkningslag S-12013 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-032).
- 45) **Prøve, makro** fra dyrkningslag S-12013 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-047). Korn fra prøven (uspesifisert) er ¹⁴C-datert til 3610±40 BP, 2015 calBC-1835 calBC (TUa-5663).
- 46) **Prøve, makro** fra dyrkningslag S-12013 (AmS nat.vit. nr: 2005/06-048).

Andre prøver:

- 47) **Prøve, annet** fra dyrkningslag S-12013. Dyrkningslag. Lag 4 (moderne dyrkningslag).
- 48) **Prøve, annet** fra dyrkningslag S-12013. Dyrkningslag. Lag 3 (forhistorisk dyrkningslag).
- 49) **Prøve, annet** fra dyrkningslag S-12013. Dyrkningslag. Lag 1 (rest av gammel markoverfalte under forhistoriske dyrkningslag).
- 50) **Prøve, annet** fra dyrkningslag S-12013. Dyrkningslag. Lag 2 (forhistorisk dyrkningslag).
- 51) **Prøve, annet** fra dyrkningslag S-12013. Dyrkningslag. Utvaskningslag under lag 1 (rest av gammel markoverfalte).
- 52) **Prøve, annet** fra dyrkningslag S-12013. Tatt fra lag 2 og 3 (begge forhistoriske dyrkningslag).
- 53) **Prøve, annet** fra dyrkningslag S-12013. Dyrkningslag. Tatt fra lag 2 (forhistorisk dyrkningslag), lag 3 (gammel markoverflate) og utvaskningslag.
- 54) **Prøve, annet** fra grop med ukjent funksjon S-12004.
- 55) **Prøve, annet** fra dyrkningslag S-12013. Dyrkningslag. Tatt fra lag 4 (moderne dyrkningslag) og lag 2 (forhistorisk dyrkningslag).
- 56) **Prøve, annet** fra grop med ukjent funksjon S-12004.
- 57) **Prøve, annet** fra grop med ukjent funksjon S-12004.

Vedlegg 7.2.1, strukturliste lokalitet 9

Struktur-nr.	Form/flate	Dybde i profil	Diameter	Lengde	Bredde	Fyllmasse	Følgning	Kommentar
11000	Rund		34			Sand	Steinoppтрекк	Ikke snittet
11001	Rund		22			Sand	Steinoppтрекк	Ikke snittet
11002	Oval	12	58	58	43	Sand	Steinoppтрекк	
11003	Rund		34			Sand	Steinoppтрекк	Ikke snittet
11004	Rund		12			Sand	Steinoppтрекк	Ikke snittet
11005	Rund		28			Sand	Steinoppтрекк	Ikke snittet
11006							Utgår	
11007	Oval			9	8		Kunne ikke bestemmes	Ikke snittet
11008	Rund		12			Sand	Natur	Ikke snittet
11009	Rund		20			Sand	Steinoppтрекк	
11010	Avlang			20	11		Kunne ikke bestemmes	
11011	Ujevn		15			Sand	Steinoppтрекк	Ikke snittet
11012	Oval		55	55	40	Sand	Steinoppтрекк	Ikke snittet
11013	Rund		20			Sand	Steinoppтрекк	Ikke snittet
11014	Ujevn		108	108	73	Sand	Kunne ikke bestemmes	Ikke snittet
11015	Rund		30			Sand	Steinoppтрекк	Ikke snittet
11016	Rund	11	35			Sand	Steinoppтрекк	
11017	Rund		18			Sand	Steinoppтрекк	Ikke snittet
11018							Utgår	
11019	Rund		24				Kunne ikke bestemmes	
11020	Avlang			88	24		Kunne ikke bestemmes	
11021	Rund	7	20	22	20	Sand	Mulig stolpehull	
11022	Rund	40	143	143	135	Kull	Tjæremile	
11023	Buet	30	60	625	60	Sand	Hesteskoformet grøft	
11024	Ujevn	40	84	84	60	Sand	Rot	
11025	Ujevn	9	60	60	30	Sand	Rot	
11026	Rund	4	25	25	21	Sand	Kunne ikke bestemmes	
11027	Rund	2	14			Sand	Mulig stolpehull (staur)	
11028	Ujevn		40			Sand	Steinoppтрекк	Ikke snittet
11029	Ujevn		30			Sand	Steinoppтрекк	Ikke snittet
11030	Rund		20			Sand	Steinoppтрекк	Ikke snittet
11031	Rund		30			Sand	Steinoppтрекк	Ikke snittet
11032	Ujevn	10	190	190	110	Sand	Kunne ikke bestemmes	
11033	Rund	13	20	20	19	Sand	Kunne ikke bestemmes	
11034	Rund	46	125	125	102	Sand	Nedgraving med skjørbrante steiner	
11035	Ujevn	4	25	25	18	Sand	Rot	
11036	Rund	3	20	20	20	Sand	Steinoppтрекк	
11037	Oval			20	13		Kunne ikke bestemmes	Ikke snittet
11038	Rund		32			Sand	Steinoppтрекк	Ikke snittet
11039	Rund		25			Sand	Steinoppтрекк	Ikke snittet
11040	Rund		12				Kunne ikke bestemmes	

Vedlegg 7.2.1, strukturliste lokalitet 9

11041	Rund		25			Sand	Steinoppтрекк	Ikke snittet
11042	Rund		25			Sand	Steinoppтрекк	Ikke snittet
11043	Rund		35			Sand	Steinoppтрекк	Ikke snittet
11044	Rund		27			Sand	Steinoppтрекк	Ikke snittet
11045	Rund		28			Sand	Steinoppтрекк	Ikke snittet
11046	Rund	4	70	76	70	Sand	Kunne ikke bestemmes	
11047	Rund		22				Kunne ikke bestemmes	
11048	Ujevn			23	12		Kunne ikke bestemmes	
11049	Ujevn			20	9		Kunne ikke bestemmes	
11050	Rund		24			Sand	Steinoppтрекк	Ikke snittet
11051	Rund		14			Sand	Steinoppтрекк	Ikke snittet
11052	Avlang			29	16		Kunne ikke bestemmes	
11053	Rund		24			Sand	Steinoppтрекк	Ikke snittet
11054	Avlang			21	4		Kunne ikke bestemmes	
11055	Ujevn	14	95	95	77	Sand	Kunne ikke bestemmes	
11056	Rektangulær					Sand	Håndverksområde	
11057	Ujevn	10	50	115	50	Sand	Grøft	
11058							Utgår	
11059							Utgår	
11060							Utgår	
11061	Ujevn	10	72	380	72	Sand	Grøft	
11062	Oval			126	78		Vegetasjonsspor	
11063	Oval			36	29		Kunne ikke bestemmes	
11064	Ujevn		57			Sand	Natur	Ikke snittet
11065	Oval		45			Sand	Natur	Ikke snittet
11066	Rund	17	5			Sand	Stolpehull (staur)	
11067	Oval		47			Sand	Natur	Ikke snittet
11068	Oval			27	22		Kunne ikke bestemmes	
11069	Ujevn		60			Sand	Natur	Ikke snittet
11070	Rund		33			Sand	Natur	Ikke snittet
11071	Rund		42			Sand	Natur	Ikke snittet
11072	Rund		42			Sand	Natur	Ikke snittet
11073	Rund		50			Sand	Natur	Ikke snittet
11074	Ujevn		30			Sand	Natur	Ikke snittet
11075	Ujevn		65			Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
11076	Ujevn					Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
11077	Ujevn			25	23	Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
11078	Ujevn	11	108	108	70	Sand	Vegetasjonsspor	
11079	Ujevn		50			Sand	Vegetasjonsspor	Ikke snittet
11080	Ujevn	8	155	155	103	Sand	Kulturlagrest	
11081	Ujevn			35	33		Kunne ikke bestemmes	
11082	Ujevn		80	80	60	Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
11083	Ujevn	14	125	125	66	Sand	Kulturlagrest	
11084	Rund		25				Kunne ikke bestemmes	

Vedlegg 7.2.1, strukturliste lokalitet 9

11085	Oval		40	40	25	Sand	Steinoppptrekk	Ikke snittet
11086	Oval		85	104	85	Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
11087	Buet	30	400	400	100	Sand	Grøft med ukjent funksjon	
11088	Ujevn			145	82	Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
11089	Ujevn					Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
11090	Rund	18	66	66	60	Sand	Grop med ukjent funksjon	
11091	Ujevn			88	70	Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
11092	Ujevn			84	52	Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
11093							Utgår	
11094	Rund	13	20	20	19	Sand	Rot	
11095	Oval			30	23		Kunne ikke bestemmes	
11096	Ujevn		27			Organisk	Steinoppptrekk	Ikke snittet
11097							Utgår	
11098							Utgår	
11099							Utgår	
11200	Ujevn			260	270	Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
11201	Oval	15	80	80	40	Sand	Grop med ukjent funksjon	
11202	Ujevn			210	220	Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
11203	Ujevn			470	190	Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
11204	Oval	20	84	84	45	Sand	Grop med ukjent funksjon	
11205	Oval	18	240	240	80	Sand	Grop med ukjent funksjon	
11206	Oval	20	66	66	45	Sand	Grop med ukjent funksjon	
11207	Ujevn			39	32	Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
11208	Ujevn			110	70	Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
11209	Ujevn			146	100	Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
11210	Ujevn	17	60	60	57	Sand	Grop med ukjent funksjon	
11211				93	56		Kunne ikke bestemmes	
11212	Rektangulær	40	530	530	130	Sand	Grøft med ukjent funksjon	
11213	Ujevn			209	103	Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
11214	Rund		70				Kunne ikke bestemmes	
11215	Ujevn	24	45	45	41	Sand	Grop med ukjent funksjon	
11216	Oval	27	80	80	63	Sand	Grop med ukjent funksjon	
11217	Ujevn			86	74	Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
11218	Ujevn			51	40	Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
11219	Oval			26	16	Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
11220	Ujevn			17	13	Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
11221	Rund			34	30	Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
11222	Ujevn			120	92	Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
11223	Ujevn			282	153	Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
11224	Ujevn						Utgår	
11225							Utgår	
11226							Utgår	
11227							Utgår	

Vedlegg 7.2.1, strukturliste lokalitet 9

11228							Utgår	
11229							Utgår	
11230							Utgår	
11231	Ujevn			635	278	Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
11232							Utgår	
11233							Utgår	
11234	Rund	22	72	72	68	Sand	Grop med ukjent funksjon	
11235	Avlang	54				Sand	Bekk	
11236							Utgår	
11237	Rund		60			Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
11238							Utgår	
11239							Utgår	
11240							Utgår	
11241	Ujevn			293	76	Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
11242							Utgår	
11243	Ujevn			132	126	Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
11244							Utgår	
11245							Utgår	
11246							Utgår	
11247	Ujevn			271	143	Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
11248	Oval	23	78	78	61	Sand	Grop med ukjent funksjon	
11249							Utgår	
11250	Ujevn			88	57	Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
11251	Ujevn			270	225	Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
11252	Ujevn			45	33	Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
11253							Utgår	
11254	Ujevn			104	54	Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
11255	Ujevn			113	99	Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
11256	Ujevn			171	121	Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
11257	Rund	12	28	28	25	Sand	Natur	
11258	Oval	13	66	66	51	Sand	Grop med ukjent funksjon	
11259							Utgår	
11260							Utgår	
11261							Utgår	
11262							Utgår	
11263							Utgår	
11264							Utgår	
11265	Ujevn			46	35	Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
11266	Ujevn	11	109	109	62	Sand	Grop med ukjent funksjon	
11267	Ujevn			59	29	Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
11268							Utgår	
11269	Ujevn			44	27	Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
11270	Ujevn			44	30	Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
11271	Rund		34				Kulturlagrest	
11272	Ujevn			51	43	Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
11273	Ujevn			36	32	Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
11274	Ujevn	19	66	66	46	Sand	Kulturlagrest	

Vedlegg 7.2.1, strukturliste lokalitet 9

11275							Utgår	Ikke snittet
11276	Avlang			118	53		Kunne ikke bestemmes	
11277	Ujevn			208	96	Sand	Kunne ikke bestemmes	Ikke snittet
11278	Ujevn			58	41	Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
11279	Ujevn			35	18	Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
11280							Utgår	
11281	Ujevn	18	80	80	60	Sand	Kulturlagrest	
11282	Ujevn			1669	643	Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
11283							Utgår	
11284	Rund		63	63	56	Sand	Kunne ikke bestemmes	Ikke snittet
11285	Oval		50	50	22	Sand	Kunne ikke bestemmes	Ikke snittet
11286	Rund	18	70	64	70	Sand	Grop med ukjent funksjon	
11287	Rund		22			Sand	Kunne ikke bestemmes	Ikke snittet
11288	Ujevn	10	280	280	120	Sand	Kulturlag	
11289	Rund		20			Sand	Kunne ikke bestemmes	Ikke snittet
11290	Oval		68	68	48	Sand	Rot	
11291	Kvadratisk	13	30	30	30	Sand	Stolpehull	
11292	Rund	30	80	80	75	Sand	Stolpehull	
11293	Rektangulær	16	130	130	80	Sand	Kunne ikke bestemmes	
11294							Utgår	
11295	Ujevn		40			Sand	Kunne ikke bestemmes	Ikke snittet
11296	Rund	6	43	43	40	Sand	Kulturlagrest	
11297	Rund		18			Sand	Kunne ikke bestemmes	Ikke snittet
11298	Oval	17	29	29	22	Sand	Steinoppтреkk	
11299	Rund	12	90	90	90	Sand	Kokegrop	
11300	Ujevn	18	127	127	85	Sand	Kunne ikke bestemmes	
11301	Ujevn			13	9		Kunne ikke bestemmes	
11302	Ujevn			21	19		Kunne ikke bestemmes	
11303	Ujevn		20				Kunne ikke bestemmes	Ikke snittet
11304	Ujevn			29	17		Kunne ikke bestemmes	
11305	Ujevn			16	7		Kunne ikke bestemmes	
11306	Rund		50			Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
11307	Ujevn			13	11		Kunne ikke bestemmes	
11308	Ujevn			18	11		Kunne ikke bestemmes	
11309	Rund		23			Sand	Natur	Ikke snittet
11310	Rund		26			Sand	Natur	Ikke snittet
11311	Rund		20			Sand	Natur	Ikke snittet
11312	Rund	4	21	21	21	Sand	Rot	
11313	Rund		20			Sand	Natur	Ikke snittet
11314	Rund	2	20	20	20	Sand	Natur	
11315	Ujevn	11	14	14	9	Sand	Rot	

Vedlegg 7.2.1, strukturliste lokalitet 9

11316	Rund	5	22	22	20	Sand	Rot	
11317	Rund	5	11			Sand	Kunne ikke bestemmes	
11318	Rund	7	7			Sand	Stolpehull (staur)	
11319	Ujevn	5	55	55	25	Grus	Rot	
11320	Ujevn	2	50	70	50	Sand	Grøft	
11321	Ujevn	70	220	220	85	Sand	Kunne ikke bestemmes	
11322	Oval	37	290	290	104	Sand	Grøft med ukjent funksjon	
11323							Utgår	
11324	Rund					Sand	Stolpehull (staur)	
11325	Rund		8			Sand	Stolpehull (staur)	Ikke snittet
11326	Rund		10			Sand	Stolpehull (staur)	Ikke snittet
11327	Rund		10			Sand	Stolpehull (staur)	Ikke snittet
11328	Kvadratisk		10			Sand	Stolpehull (staur)	Ikke snittet
11329	Rund		4			Sand	Stolpehull (staur)	Ikke snittet
11330	Ujevn	10	74		74	Sand	Grøft	
11331	Rund	50	8			Sand	Stolpehull (staur)	
11332	Rund	14	4			Sand	Stolpehull (staur)	
11333	Rund	17	60	60	46	Sand	Stolpehull	

Vedlegg 7.2.2, strukturliste lokalitet 10

Struktur-nr.	Form/Flate	Dybde i profil	Diameter	Lengde	Bredde	Fyllmasser	Følgning	Kommentar
12000	Rund	23	83	88	83	Sand	Grop med ukjent funksjon	
12001	Ujevn					Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
12002	Ujevn					Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
12003	Ujevn	30	180	180	103	Sand	Grop med ukjent funksjon	
12004	Oval	26	91	91	75	Sand	Grop med ukjent funksjon	
12005	Ujevn					Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
12006	Ujevn					Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
12007	Ujevn					Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
12008	Oval	16	69	69	53	Sand	Grop med ukjent funksjon	
12009	Ujevn					Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
12010	Rund	15	56	64	56	Sand	Grop med ukjent funksjon	
12011	Oval	12	67	67	41	Sand	Kokegrop	
12012	Ujevn					Sand	Kunne ikke bestemmes	Ikke snittet
12013	Ujevn					Sand	Dyrkningslag	
12014	Rund	17	120	120	112	Sand	Kokegrop	
12015	Ujevn	6				Sand	Ardsporområde	
12016	Oval	11	26	26	17	Sand	Kunne ikke bestemmes	
12017	Ujevn	8	156	156	80	Sand	Kulturlagrest	
12018	Ujevn					Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
12019	Ujevn					Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
12020	Ujevn					Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
12021	Ujevn					Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
12022	Ujevn					Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
12023	Ujevn					Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
12024	Ujevn					Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
12025	Ujevn					Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
12026	Ujevn					Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
12027	Ujevn					Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
12028	Ujevn	13	141	141	67	Sand	Kulturlagrest	
12029	Ujevn					Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
12030	Ujevn					Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
12031	Ujevn					Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
12032	Ujevn	20	60	60	42	Sand	Grop med ukjent funksjon	
12033	Rund	5	34	34	25	Sand	Kulturlagrest	
12034	Ujevn					Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
12035	Ujevn					Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
12036	Ujevn					Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
12037	Ujevn					Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
12038	Ujevn					Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
12039	Ujevn					Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
12040	Rund	16	8			Sand	Stolpehull (staur)	Ikke snittet
12041	Oval	49	120	120	80	Sand	Rot	
12042							Kunne ikke bestemmes	

Vedlegg 7.2.2, strukturliste lokalitet 10

12043	Oval		32	32	25	Sand	Steinopptrekk	Ikke snittet
12044	Rund					Sand	Steinopptrekk	Ikke snittet
12045	Oval		30	30	20	Sand	Steinopptrekk	Ikke snittet
12046	Oval		40	40	15	Sand	Steinopptrekk	Ikke snittet
12047	Rund		16			Sand	Steinopptrekk	Ikke snittet
12048	Oval		42	42	30	Sand	Steinopptrekk	Ikke snittet
12049	Rund		20			Sand	Steinopptrekk	Ikke snittet
12050	Rund		18			Sand	Steinopptrekk	Ikke snittet
12051	Rund		20			Sand	Steinopptrekk	Ikke snittet
12052	Ujevn					Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
12053	Rund	13	70	70	65	Sand	Grop med ukjent funksjon	
12054	Ujevn					Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
12055	Ujevn					Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
12056	Rund	19	43	43	41	Sand	Kulturlagrest	
12057	Oval		44	44	34	Sand	Kunne ikke bestemmes	Ikke snittet
12058							Kunne ikke bestemmes	
12059	Rund		20			Sand	Steinopptrekk	Ikke snittet
12060	Ujevn		20			Sand	Kunne ikke bestemmes	Ikke snittet
12061	Rund		16			Sand	Steinopptrekk	Ikke snittet
12062	Rund	9	50	50	40	Sand	Kulturlagrest	
12063	Rund	6	26			Sand	Kulturlagrest	
12064	Rund	7	16			Sand	Kulturlagrest	
12065	Rund		20			Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
12066	Rund	2	20			Sand	Steinopptrekk	
12067	Ujevn					Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
12068	Ujevn					Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
12069	Ujevn					Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
12070	Oval	14	59	59	45	Sand	Grop med ukjent funksjon	
12071	Ujevn					Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
12072	Ujevn					Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
12073	Ujevn					Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
12074	Ujevn					Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
12075	Ujevn					Sand	Kulturlagrest	Ikke snittet
12076	Rektangulær	13	33	33	21	Sand	Rot	
12077							Kunne ikke bestemmes	
12078							Kulturlagrest	
12079	Oval	1		15	10	Sand	Steinopptrekk	
12080	Ujevn	14	52			Sand	Kulturlagrest	
12081	Ujevn		58			Organisk	Dyrkningslagrest	Ikke snittet
12082	Ujevn		22			Organisk	Dyrkningslagrest	Ikke snittet
12083	Ujevn	6	43	43	35	Sand	Dyrkningslagrest	
12084	Ujevn	2	50	50	38	Sand	Dyrkningslagrest	
12085	Ujevn		85			Sand	Dyrkningslagrest	Ikke snittet
12086	Rund	7	30	30	33	Sand	Steinopptrekk	
12087	Rund		47			Sand	Dyrkningslagrest	Ikke snittet
12088	Ujevn	7	51	51	28	Sand	Dyrkningslagrest	

Vedlegg 7.2.2, strukturliste lokalitet 10

12089	Rund		22			Sand	Dyrkningslagrest	Ikke snittet
12090	Ujevn	10	70	70	57	Sand	Kokegrop	
12091	Ujevn		27			Sand	Dyrkningslagrest	Ikke snittet
12092	Ujevn		21			Sand	Dyrkningslagrest	Ikke snittet
12093	Rund	6	42	42	36	Sand	Rot	
12094							Dyrkningslagrest	
12095							Dyrkningslagrest	
12096	Rund		22			Sand	Dyrkningslagrest	Ikke snittet
12097	Oval		55	55	43	Sand	Rot	Ikke snittet
12098	Rund		10			Sand	Stolpehull (staur)	Ikke snittet
12099	Rund		31			Sand	Rot	Ikke snittet
12100	Ujevn		34			Sand	Dyrkningslagrest	Ikke snittet
12101	Oval	8	40	40	30	Sand	Steinopptrekk	
12102	Rund		18			Sand	Kunne ikke bestemmes	Ikke snittet
12103	Oval		23	23	18	Sand	Dyrkningslagrest	Ikke snittet
12104	Oval		65	65	34	Sand	Dyrkningslagrest	Ikke snittet
12105	Rund		39			Sand	Rot	Ikke snittet
12106	Ujevn					Sand	Dyrkningslagrest	Ikke snittet
12107	Rund		17			Sand	Dyrkningslagrest	Ikke snittet
12108	Rund		35			Sand	Dyrkningslagrest	Ikke snittet
12109	Ujevn		100			Sand	Dyrkningslagrest	Ikke snittet
12110	Oval	4	20	20	12	Sand	Rot	
12111	Ujevn		26			Sand	Dyrkningslagrest	Ikke snittet
12112	Rund		23			Sand	Dyrkningslagrest	Ikke snittet
12113	Rund		29			Sand	Dyrkningslagrest	Ikke snittet
12114	Ujevn					Sand	Dyrkningslagrest	Ikke snittet
12115	Ujevn					Sand	Dyrkningslagrest	Ikke snittet
12116	Ujevn					Sand	Vegetasjonsspor	Ikke snittet
12117	Ujevn					Sand	Vegetasjonsspor	Ikke snittet
12118	Ujevn					Sand	Vegetasjonsspor	Ikke snittet
12119							Kunne ikke bestemmes	
12120	Rund	4	11			Sand	Stolpehull (staur)	
12121	Ujevn		40			Sand	Vegetasjonsspor	Ikke snittet
12122	Rund		9			Sand	Stolpehull (staur)	Ikke snittet
12123	Ujevn		32			Sand	Vegetasjonsspor	Ikke snittet
12124	Ujevn		20			Sand	Vegetasjonsspor	Ikke snittet
12125	Ujevn	19	63	63	45	Sand	Kunne ikke bestemmes	
12126	Oval		58	58	45	Sand	Vegetasjonsspor	Ikke snittet
12127	Ujevn					Sand	Vegetasjonsspor	Ikke snittet
12128	Ujevn		18			Sand	Vegetasjonsspor	Ikke snittet
12129	Ujevn					Sand	Dyrkningslagrest	Ikke snittet
12130	Rund		20			Sand	Vegetasjonsspor	Ikke snittet
12131	Rund	14	29	29	27	Sand	Stolpehull (staur)	
12132	Ujevn		26			Sand	Dyrkningslagrest	Ikke snittet
12133	Ujevn		46			Sand	Dyrkningslagrest	Ikke snittet

Vedlegg 7.2.2, strukturliste lokalitet 10

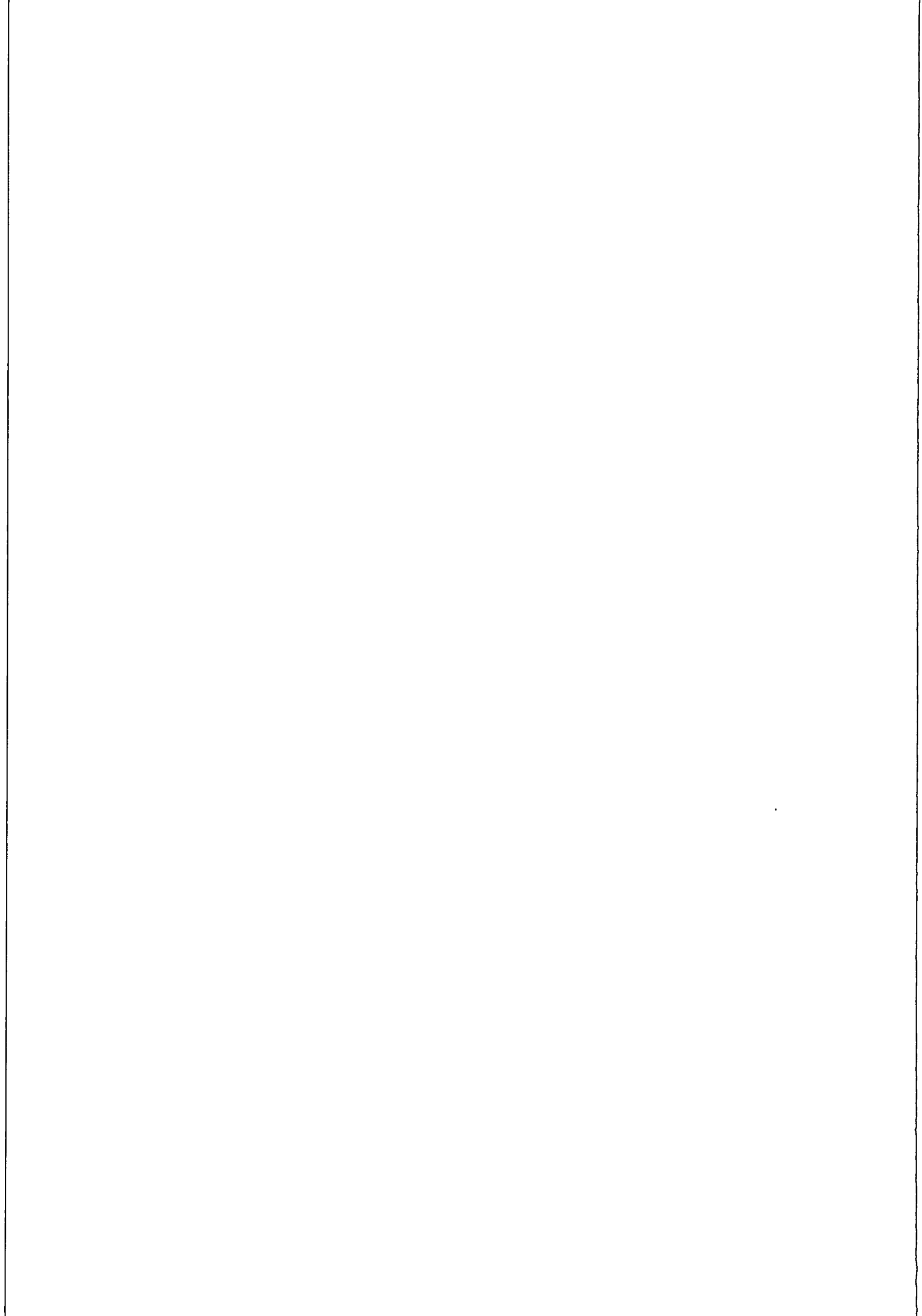
12134							Kunne ikke bestemmes	
12135	Oval		53	53	35	Sand	Vegetasjonsspor	Ikke snittet
12136	Oval	9	46	46	33	Sand	Rot	
12137	Ujevn		30			Sand	Grøft	Ikke snittet
12138	Ujevn		40			Sand	Kunne ikke bestemmes	Ikke snittet
12139	Ujevn		60			Sand	Vegetasjonsspor	Ikke snittet
12140	Rund		10			Sand	Stolpehull (staur)	Ikke snittet
12141	Rund		17			Sand	Rot	Ikke snittet
12142	Ujevn	10				Sand	Sledevei	
12143	Rund		6			Sand	Stolpehull (staur)	Ikke snittet
12144	Ujevn		5			Sand	Stolpehull (staur)	Ikke snittet
12145	Ujevn		5			Sand	Stolpehull (staur)	Ikke snittet
12146	Ujevn		40		40	Sand	Grøft fra nyere tid	
12147	Ujevn					Sand	Dyrkningslagrest	Ikke snittet
12148	Ujevn					Sand	Dyrkningslagrest	Ikke snittet
12149	Ujevn					Sand	Dyrkningslagrest	Ikke snittet
12150	Ujevn					Sand	Dyrkningslagrest	Ikke snittet
12151	Ujevn					Sand	Dyrkningslagrest	Ikke snittet
12152	Ujevn					Sand	Dyrkningslagrest	Ikke snittet
12153	Ujevn					Sand	Dyrkningslagrest	Ikke snittet
12154	Ujevn					Sand	Dyrkningslagrest	Ikke snittet
12155	Ujevn					Sand	Dyrkningslagrest	Ikke snittet
12156	Ujevn					Sand	Dyrkningslagrest	Ikke snittet
12157	Ujevn					Sand	Dyrkningslagrest	Ikke snittet
12158	Ujevn					Sand	Dyrkningslagrest	Ikke snittet
12159	Ujevn					Sand	Dyrkningslagrest	Ikke snittet
12160	Ujevn					Sand	Dyrkningslagrest	Ikke snittet
12161	Rund	12	97	97	81	Sand	Kokegrop	
12162	Ujevn					Sand	Dyrkningslagrest	Ikke snittet
12163	Ujevn					Sand	Dyrkningslagrest	Ikke snittet
12164	Ujevn					Sand	Dyrkningslagrest	Ikke snittet
12165	Ujevn					Sand	Dyrkningslagrest	Ikke snittet
12166	Ujevn					Sand	Dyrkningslagrest	Ikke snittet
12167							Utgår	
12168							Utgår	
12169	Ujevn					Sand	Dyrkningslagrest	Ikke snittet
12170	Ujevn					Sand	Dyrkningslagrest	Ikke snittet
12171	Ujevn					Sand	Dyrkningslagrest	Ikke snittet
12172	Ujevn					Sand	Dyrkningslagrest	Ikke snittet
12173	Ujevn					Sand	Dyrkningslagrest	Ikke snittet
12174	Ujevn					Sand	Dyrkningslagrest	Ikke snittet
12175	Ujevn					Sand	Dyrkningslagrest	Ikke snittet
12176	Ujevn					Sand	Dyrkningslagrest	Ikke snittet
12177	Ujevn					Sand	Dyrkningslagrest	Ikke snittet
12178	Ujevn					Sand	Dyrkningslagrest	

Vedlegg 7.3.1, funnliste lokalitet 9

C-nr.	U-nr.	Funn-nr. (felt)	Struktur- nr.	Gjenstandstype	Materiale
C54973	1	MF11033	11023	Kar	keramikk
C54973	2	F11007	11056	Kar	keramikk
C54973	3	MF11080	11087	Kar	keramikk
C54973	4	F11020	11266	Kar	keramikk
C54973	5	F11023	11288	Kar	keramikk
C54973	6	F11025	11321	Kar	keramikk
C54973	6	F11026	11321	Kar	keramikk
C54973	6	F11027	11321	Kar	keramikk
C54973	6	F11028	11321	Kar	keramikk
C54973	6	F11029a	11321	Kar	keramikk
C54973	6	F11029c	11321	Kar	keramikk
C54973	6	F11029d	11321	Kar	keramikk
C54973	6	F11029e	11321	Kar	keramikk
C54973	6	F11029diverse	11321	Kar	keramikk
C54973	6	F11029b	11321	Kar	keramikk
C54973	7	F11000		Kar	keramikk
C54973	8	F11008		Kar	keramikk
C54973	9	F11004	11056	Brent leire	leire
C54973	10	F11017	11087	Avslag	flint
C54973	11	F11016		Avslag	flint
C54973	12	F11005	11056	Bein, brente	bein
C54973	12	F11012	11056	Bein, brente	bein
C54973	12	F11013	11056	Bein, brente	bein
C54973	12	F11014	11056	Bein, brente	bein
C54973	12	MF11045	11056	Bein, brente	bein
C54973	13	F11021	11266	Bein, brente	bein
C54973	14	F11022, F11024	11330	Bein, brente	bein
C54973	15	F11009	11322	Bein, ubrente	tann

Vedlegg 7.3.2, funnliste lokalitet 10

C-nr.	U-nr.	Funn-nr. (felt)	Struktur- nr.	Gjenstandstype	Materiale
C54974	1	F12005	12064	Kar	leire
C54974	2	F12006	12085	Kar	leire
C54974	3	F12000		Kar	leire
C54974	4	F12001		Avslag	flint
C54974	5	F12004		Avslag	flint
C54974	6	F12002	12004	Bein, brente	bein

Vedlegg 7.4.1, prøveliste lokalitet 9

C-nr.	U-nr.	Funn-nr. (felt)	Struktur-nr.	Prøvetype	Kontekst	Datering
C54973	16	KP11010	11056	Prøve, kull	Håndverksområde med stolpehull i en side som muligens var spor etter en form for gapahukkonstruksjon. Lag 07.	
C54973	17	F11006	11056	Prøve, kull	Håndverksområde med stolpehull i en side som muligens var spor etter en form for takkonstruksjon. Lag 01 (brent leire).	
C54973	18	KP11003	11023	Prøve, kull	Hesteskoformet grøft med ukjent funksjon.	
C54973	19	KP11004	11023	Prøve, kull	Hesteskoformet grøft med ukjent funksjon.	
C54973	20	KP11005	11023	Prøve, kull	Hesteskoformet grøft med ukjent funksjon.	
C54973	21	KP11006	11023	Prøve, kull	Hesteskoformet grøft med ukjent funksjon.	
C54973	22	KP11007	11023	Prøve, kull	Hesteskoformet grøft med ukjent funksjon.	
C54973	23	KP11001	11022	Prøve, kull	Tjæremile.	
C54973	24	MF11020	11022	Prøve, kull	Tjæremile.	
C54973	25	KP11000	11034	Prøve, kull	Nedgravning.	
C54973	26	KP11002	11022	Prøve, kull	Tjæremile.	
C54973	27	KP11008	11023	Prøve, kull	Hesteskoformet grøft med ukjent funksjon.	
C54973	28	KP11009	11300	Prøve, kull	Udefinert struktur.	
C54973	29	MF11031	11322	Prøve, kull	Grøft med ukjent funksjon.	
C54973	30	MF11046	11056	Prøve, makro	Håndverksområde med stolpehull i en side som muligens var spor etter en form for takkonstruksjon. Lag 04 (ildsted/rest av ovn).	
C54973	31	MF11053	11056	Prøve, makro	Håndverksområde med stolpehull i en side som muligens var spor etter en form for takkonstruksjon. Lag 08.	
C54973	32	MF11057	11056	Prøve, makro	Håndverksområde med stolpehull i en side som muligens var spor etter en form for takkonstruksjon. Lag 12 (stolpehull i gropens side).	
C54973	33	MF11036	11056	Prøve, makro	Håndverksområde med stolpehull i en side som muligens var spor etter en form for takkonstruksjon. Lag 02.	1735± 40 BP, 255 calAD- 385 calAD.
C54973	34	MF11045	11056	Prøve, makro	Håndverksområde med stolpehull i en side som muligens var spor etter en form for takkonstruksjon. Lag 05.	
C54973	35	MF11055	11056	Prøve, makro	Håndverksområde med stolpehull i en side som muligens var spor etter en form for takkonstruksjon. Lag 10.	
C54973	36	MF11069	11056	Prøve, makro	Håndverksområde med stolpehull i en side som muligens var spor etter en form for takkonstruksjon. Lag 13.	
C54973	37	MF11062	11056	Prøve, makro	Håndverksområde med stolpehull i en side som muligens var spor etter en form for takkonstruksjon. Lag 11 (stolpehull i gropens side).	
C54973	38	MF11061	11056	Prøve, makro	Håndverksområde med stolpehull i en side som muligens var spor etter en form for takkonstruksjon. Lag 07.	
C54973	39	MF11052	11056	Prøve, makro	Håndverksområde med stolpehull i en side som muligens var spor etter en form for takkonstruksjon. Lag 09.	
C54973	40	MF11037	11023	Prøve, makro	Hesteskoformet grøft med ukjent funksjon.	
C54973	41	MF11084	11056	Prøve, makro	Håndverksområde med stolpehull i en side som muligens var spor etter en form for takkonstruksjon. Lag 21.	
C54973	42	MF11032	11023	Prøve, makro	Hesteskoformet grøft med ukjent funksjon.	

Vedlegg 7.4.1, prøveliste lokalitet 9

C54973	43	MF11010	11022	Prøve, makro	Tjæremile.	405±40 BP, 1440 calAD- 1615 calAD
C54973	44	MF11021	11022	Prøve, makro	Tjæremile.	
C54973	45	MF11022	11022	Prøve, makro	Tjæremile.	
C54973	46	MF11023	11022	Prøve, makro	Tjæremile.	
C54973	47	MF11028	11299	Prøve, makro	Kokegrop.	1430±45 BP, 600 calAD- 655 calAD
C54973	48	MF11016	11034	Prøve, makro	En grop med skjørbrent stein.	
C54973	49	MF11017	11034	Prøve, makro	En grop med skjørbrent stein.	
C54973	50	MF11018	11034	Prøve, makro	En grop med skjørbrent stein.	3635±80 BP, 2130 calBC- 1830 calBC
C54973	51	MF11019	11034	Prøve, makro	En grop med skjørbrent stein.	
C54973	52	MF11035	11023	Prøve, makro	Hesteskoformet grøft med ukjent funksjon.	250±35 BP, yngre enn 1645 calAD.
C54973	53	MF11033	11023	Prøve, makro	Hesteskoformet grøft med ukjent funksjon.	
C54973	54	MF11104	11330	Prøve, makro	Grøft.	
C54973	55	MF11103	11330c	Prøve, makro	Grøft.	
C54973	56	MF11090	11322	Prøve, makro	Nedgravning med ukjent funksjon.	
C54973	57	MF11031	11322	Prøve, makro	Nedgravning med ukjent funksjon.	
C54973	58	MF11014	11293	Prøve, makro	Nedgravning med ukjent funksjon.	
C54973	59	MF11013	11293	Prøve, makro	Nedgravning med ukjent funksjon.	
C54973	60	MF11086	11292	Prøve, makro	Stolpehull.	
C54973	61	MF11085	11292	Prøve, makro	Stolpehull.	
C54973	62	MF11095	11291	Prøve, makro	Stolpehull.	
C54973	63	MF11102	11057	Prøve, makro	Grøft.	
C54973	64	MF11100	11061	Prøve, makro	Grøft.	
C54973	65	MF11070	11083	Prøve, makro	Nedgravning med ukjent funksjon.	
C54973	66	MF11077	11087	Prøve, makro	Grøft.	
C54973	67	MF11080	11087	Prøve, makro	Grøft.	
C54973	68	MF11049	11090	Prøve, makro	Nedgravning med ukjent funksjon.	
C54973	69	MF11043	11204	Prøve, makro	Nedgravning med ukjent funksjon.	
C54973	70	MF11047	11205	Prøve, makro	Nedgravning med ukjent funksjon.	
C54973	71	MF11072	11212	Prøve, makro	Nedgravning med ukjent funksjon.	
C54973	72	MF11074	11215	Prøve, makro	Nedgravning med ukjent funksjon.	
C54973	73	MF11041	11216	Prøve, makro	Nedgravning med ukjent funksjon.	
C54973	74	MF11024	11235	Prøve, makro	Uttørket bekk/elv.	
C54973	75	MF11027	11235	Prøve, makro	Uttørket bekk/elv.	
C54973	76	MF11025	11235	Prøve, makro	Uttørket bekk/elv.	
C54973	77	MF11034	11023	Prøve, makro	Hesteskoformet grøft med ukjent funksjon.	
C54973	78	MF-11001	11032	Prøve, makro	Nedgravning.	
C54973	79	MF11005	11321	Prøve, makro	Rotvelt med to nedgravninger i bunn. Prøven tatt i massene rundt keramikkskårene C.54973/2.	
C54973	80	MF11106	11321	Prøve, makro	Rotvelt med to nedgravninger i bunn.	
C54973	81	MF11107	11321	Prøve, makro	Rotvelt med to nedgravninger i bunn.	900±40 BP, 1040 calAD- 1210 calAD
C54973	82	MF11029	11056	Prøve, makro	Håndverksområde med to stolpehull i en side som muligens var spor etter en form for takkonstruksjon. Lag 01.	

Vedlegg 7.4.1, prøveliste lokalitet 9

C54973	83	MF11038	11056	Prøve, makro	Håndverksområde med to stolpehull i en side som muligens var spor etter en form for takkonstruksjon. Lag 03.	
--------	----	---------	-------	--------------	--	--

Vedlegg 7.4.2, prøveliste lokalitet 10

C-nr.	U-nr.	Funn-nr. (felt)	Struktur-nr.	Prøvetype	Kontekst	Datering
C54974	7	KP12000	12014	Prøve, kull	Kokegrop.	
C54974	8	MF12001	12004	Prøve, kull	Grop.	
C54974	9	MF12026	12013	Prøve, kull	Dyrkningslag.	
C54974	10	PP12000	12015	Prøve, pollen	Ardspor. Prøven er tatt 1-3 cm dypt fra et enkelt ardspor.	
C54974	11	PP12005	12013	Prøve, pollen	Dyrkningslag (L1). Prøven er tatt 3 cm dypt fra øverste del av dyrkningslaget.	
C54974	12	PP12006	12013	Prøve, pollen	Dyrkningslag (L1). Prøven er tatt 7 cm dypt fra nederste del av dyrkningslaget.	
C54974	13	PP12007	12013	Prøve, pollen	Dyrkningslag (L4). Prøven er tatt 13 cm dypt i profilkanten.	
C54974	14	PP12008	12013	Prøve, pollen	Dyrkningslag (L2). Prøven er tatt 17 cm dypt fra utvaskingslag i profilkanten.	
C54974	15	PP12009	12013	Prøve, pollen	Dyrkningslag. Prøven er tatt 29 cm dypt fra sterile masser i profilkanten.	
C54974	16	PP12001	12015	Prøve, pollen	Ardspor. Prøven er tatt 1-3 cm dypt fra et enkelt ardspor.	
C54974	17	PP12002	12015	Prøve, pollen	Ardspor. Prøven er tatt 1-3 cm dypt fra et enkelt ardspor.	
C54974	18	PP12003	12015	Prøve, pollen	Ardspor. Prøven er tatt 1-3 cm dypt fra et enkelt ardspor.	
C54974	19	PP12004	12015	Prøve, pollen	Steril grunn mellom ardspor. Prøven er tatt 1-3 cm dypt fra sterilen mellom ardsaporene.	
C54974	20	MF-12005	12008	Prøve, makro	Grop med ukjent funksjon.	
C54974	21	MF-12001	12004	Prøve, makro	Grop med ukjent funksjon.	
C54974	22	MF-12000	12004	Prøve, makro	Grop med ukjent funksjon.	
C54974	23	MF-12003	12000	Prøve, makro	Grop med ukjent funksjon.	2675±40 BP, 830 calBC-795 calBC.
C54974	24	MF-12002	12000	Prøve, makro	Grop med ukjent funksjon.	
C54974	25	MF-12030	12161	Prøve, makro	Kokegrop.	
C54974	26	MF-12037	12090	Prøve, makro	Kokegrop.	1985±45 BP, 40 calAD-70 calAD.
C54974	27	MF-12027	12027	Prøve, makro	Kokegrop.	
C54974	28	MF-12007	12011	Prøve, makro	Kokegrop.	1725±40 BP, 255 calAD-405 calAD.
C54974	29	MF-12036	12013	Prøve, makro	Dyrkningslag.	
C54974	30	MF-12033	12013	Prøve, makro	Dyrkningslag.	
C54974	31	MF-12034	12013	Prøve, makro	Dyrkningslag.	
C54974	32	MF-12011	12010	Prøve, makro	Grop med ukjent funksjon.	
C54974	33	MF-12006	12032	Prøve, makro	Grop med ukjent funksjon.	
C54974	34	MF-12015	12053	Prøve, makro	Grop med ukjent funksjon.	
C54974	35	MF-12004	12028	Prøve, makro	Kulturlagrest.	
C54974	36	MF-12016	12056	Prøve, makro	Kulturlagrest.	
C54974	37	MF-12039	12131	Prøve, makro	Stolpehull (staur).	
C54974	38	MF-12017	12142	Prøve, makro	Sledevei.	
C54974	39	MF-12025	12146	Prøve, makro	Grøft (trolig for drenering) fra nyere tid.	
C54974	40	MF-12021	12146	Prøve, makro	Grøft (trolig for drenering) fra nyere tid.	
C54974	41	MF-12042	12183	Prøve, makro	Dyrkningslagrest.	
C54974	42	MF-12014	12125	Prøve, makro	Strukturens funksjon kunne ikke bestemmes.	
C54974	43	MF-12009	12016	Prøve, makro	Strukturens funksjon kunne ikke bestemmes.	
C54974	44	MF-12026	12013	Prøve, makro	Dyrkningslag.	

Vedlegg 7.4.2, prøveliste lokalitet 10

C54974	45	MF-12031	12013	Prøve, makro	Dyrkningslag	3610±40 BP, 2015 calBC- 1835 calBC.
C54974	46	MF-12032	12013	Prøve, makro	Dyrkningslag	
C54974	47	JP12000	12013	Prøve, annet	Dyrkningslag. Lag 4 (moderne dyrkningslag).	
C54974	48	JP12001	12013	Prøve, annet	Dyrkningslag. Lag 3 (forhistorisk dyrkningslag).	
C54974	49	JP12002	12013	Prøve, annet	Dyrkningslag. Lag 1 (rest av gammel markoverfalte under forhistoriske dyrkningslag).	
C54974	50	JP12003	12013	Prøve, annet	Dyrkningslag. Lag 2 (forhistorisk dyrkningslag).	
C54974	51	JP12004	12013	Prøve, annet	Dyrkningslag. Utvaskningslag under lag 1 (rest av gammel markoverfalte).	
C54974	52	MM12000	12013	Prøve, annet	Dyrkningslag. Tatt fra lag 2 og 3 (begge forhistoriske dyrkningslag).	
C54974	53	MM12001	12013	Prøve, annet	Dyrkningslag. Tatt fra lag 2 (forhistorisk dyrkningslag), lag 3 (gammel markoverflate) og utvaskningslag.	
C54974	54	JP12005	12004	Prøve, annet	Grop med ukjent funksjon.	
C54974	55	MM12003	12013	Prøve, annet	Dyrkningslag. Tatt fra lag 4 (moderne dyrkningslag) og lag 2 (forhistorisk dyrkningslag).	
C54974	56	JP12006	12004	Prøve, annet	Grop med ukjent funksjon.	
C54974	57	MM12002	12004	Prøve, annet	Grop med ukjent funksjon.	

Vedlegg 7.5.1, dateringsliste lokalitet 9

Prøve ID	Materiale	Kontekst	Ukalibrert alder BP	Kalibrert alder eit sigma
TUa-5618	Korn, bygg.	S-11056, kokegrop.	3635±80	BC 2130-1830
TUa-5659	Kvist/bar, einer.	S-11023, tuft.	250±35	Y ENN 1645
TUa-5660	Korn, uspesifisert fragment.	S-11034, "grav".	1735±40	AD 255-385
TUa-5702	Trekull, bjørk.	S-11299, kokegrop.	1430±45	AD 600-655
TUa-5661	Frø, einer.	S-11321, ildsted/nedgravning.	900±40	AD 1040-1210
TUa-5843	Trekull, furu.	S-11022, tjæremile.	405±40	AD 1440-1615

Vedlegg 7.5.2, dateringsliste lokalitet 10

Prøve ID	Materiale	Kontekst	Ukalibrert alder BP	Kalibrert alder eit sigma
Tua-5619	Korn, bygg.	S-12011	1725±40	AD255-405
Tua-5662	Korn, uspesifisert.	S-12000, grop.	2675±40	BC 830-795
Tua-5663	Korn, uspesifisert.	S-12013, dyrkningslag.	3610±40	BC 2015-1835
Tua-5703	Trekull, bjørk.	S-12090, ildsted.	1985±45	BC 40-AD 70

Vedlegg 7.6.1, tegningliste lokalitet 9

Tegning-nr.	Motiv	Målestokk	Sign
1	Plantegning S-11057, S-11320, S-11061 og S-11062.	1:20	04.07.05. AM
2	Profil S-11061, A-C, D-E. Profil S-11330 A-B, F-G.	1:20	05.07.05. AM
3	S-11281 og S-11288, plan og profil.	1:20	05.07.05. HF
4	S-11235, profil.	1:20	21.06.05. HF
5	S-11212, plan og profil.	1:20	29.06.05. HF
6	S-11087, plan og profil.	1:20	30.06.05. CH
7	S-11022, plan.	1:10	20.06.05. HF
8	S-11022, profil.	1:10	27.06.05. HF
9	S-11023, skisse av fosfatkartering.	1:50	01.07.05. AM
10	S-11023, plan.	1:20	22.06.05. AM
11	S-11023, profil.	1:20	23.06.05. AM
12	S-11056, skisser med massebeskrivelser (7 ark).		27.06.05. LG

Vedlegg 7.6.2, tegningliste lokalitet 10

Tegning-nr.	Motiv	Målestokk	Sign
1	S-12013, profil av dyrkningslag.	1:20	09.06.05. BCE